SALA DE LECTURĂ

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVII Nr. 14 217 | Joi 5 mai 1988 | 6 PAGINI — 50 BANI

Contribuție de excepțională însemnătate la dezvoltarea teoriei și practicii construcției socialiste, la îmbogățirea gîndirii revoluționare, mobilizator program de acțiune pentru întregul partid și popor

„...Principiile economice, cadrul organizatoric pe care îl avem corespund actualei noastre etape de dezvoltare. Avem deja o experiență îndelungată și, pentru noi, nu se pune astăzi problema de a le aduce modificări structurale, ci de a asigura realizarea lor mai bună și de a lua măsuri pentru a perfecționa continuu activitatea. Pornim de la faptul că aceasta reprezintă o necesitate permanentă, de zi cu zi. Nu există nimic care a fost rezolvat o dată pentru totdeauna. Permanent să avem în vedere că trebuie să perfecționăm și să aducem îmbunătățiri întregii noastre activități, corespunzător noilor obiective, etapei de dezvoltare pe care o parcurgem în toate domeniile!".

NICOLAE CEAUȘESCU

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu privind unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și ale situației internaționale, rostită în cadrul recentei ședințe a Comitetului Politic Executiv, se înscrie ca un eveniment politic de majoră semnificație, ca un moment de referință în viața partidului, a poporului, în cronica edificării societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

Semnificația amplă, pe multiple planuri, a acestui document se relevă și mai puternic avînd în vedere importanța momentului, a perioadei concrete pe care o parcurge întreaga dezvoltare a patriei în perspectiva anului 2000, pentru înfăptuirea obiectivului fundamental al actualului cincinal — trecerea României într-un nou stadiu, de țară socialistă mediu dezvoltată.

„Trebuie să acționăm cu toată hotărîrea — subliniază tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — pentru a asigura înfăptuirea neabătută a planului cincinal actual, care are un rol hotărîtor — aș putea spune — pentru dezvoltarea noastră pînă în anul 2000".

Într-adevăr, țara traversează un moment de mare importanță a evoluției sale. Ne aflăm în cel de-al treilea an al acestui cincinal, hotărîtor pentru înfăptuirea programelor adoptate de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului; economia noastră cunoaște o perioadă de semnificativă tranziție de la dezvoltarea de tip extensiv la cea intensivă, de afirmare a unei noi calități în toate domeniile. Sînt în curs de înfăptuire programe de importanță națională pentru mai fiecare domeniu de activitate — modernizarea producției, sistematizarea teritoriului și a localităților — care călăuzesc și mobilizează eforturile și energia tuturor colectivelor de muncă, ale întregului popor.

Toate acestea implică nu numai realizarea de produse competitive de înaltă eficiență, nu numai îmbunătățirea activității de producție propriu-zise, ci și perfecționarea conducerii politice și economice, a organizării muncii, a tuturor laturilor care condiționează mersul înainte. Expunerea secretarului general al partidului sintetizează, într-o viziune unitară, toate aceste probleme și preocupări, formulează teze, idei, orientări, de mare valoare, care își vor pune, fără îndoială, pecetea pe dezvoltarea actuală și viitoare.

Tocmai această largă deschidere spre analiza științifică profundă, din perspectiva dialecticii, a particularităților actualei etape de construcție socialistă, a unor probleme de maximă însemnătate, cum ar fi rolul conducerii politice în progresul de ansamblu al societății, importanța hotărîtoare a aplicării științei în munca de conducere și organizare, îmbinarea armonioasă a răspunderii individuale cu cea colectivă, afirmarea puternică a organismelor democrației muncitorești-revoluționare, rolul organelor și organizațiilor de partid în promovarea spiritului revoluționar, de angajare în înfăptuirea programelor actuale, în întărirea climatului de legalitate, în intensificarea activității politico-educative de formare a omului nou îndreptățesc aprecierea că recenta expunere poartă girul unui **remarcabil document programatic, ce marchează un nou și important moment în desfășurarea cu succes a construcției societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României.**

Expunerea pune cu putere în relief marile virtuți dialectice, revoluționare ale gîndirii tovarășului Nicolae Ceaușescu, rolul său hotărîtor în aplicarea creatoare a adevărurilor generale ale socialismului științific la particularitățile actualei etape de dezvoltare a țării, în generalizarea teoretică a experienței revoluției și construcției socialiste din România, în analiza profundă, cuprinzătoare, a situației internaționale și promovarea unor soluții îndrăznețe, realiste, în interesul progresului social și al păcii în întreaga lume. Marea bogăție de idei cuprinse în acest document de înaltă valoare relifează deosebit de puternic gîndirea și acțiunea revoluționară ale secretarului general, capacitatea sa strălucită de a sintetiza într-o viziune unitară multitudinea problemelor care condiționează progresul actual al țării, al construcției socialiste, de a îmbina spiritul realist cu forța și cutezanța gîndirii novatoare — condiție de prim ordin pentru elaborarea unor perspective generoase pentru munca și activitatea întregului nostru popor.

Din multitudinea ideilor, tezelor, orientărilor cuprinse în expunere se desprinde în mod deosebit importanta pe care o acordă secretarul general al partidului conducerii economico-sociale, perfecționării acesteia în progresul de ansamblu al societății noastre în etapa actuală.

După cum se știe, în perioada de amplă efervescență revoluționară inaugurată de Congresul al IX-lea s-a desfășurat o laborioasă activitate de regindire a procesului de edificare a noii societăți în toate laturile și componentele sale, ceea ce a condus la redimensionarea unor adevăruri esențiale, anterior uitate sau subestimate, la fundamentarea unor aprecieri novatoare, la dezvoltarea unor idei și orientări care călăuzesc procesul de edificare a noii societăți. Elaborarea concepției de societate socialistă multilateral dezvoltată, instituirea unui cadru organizatoric unic în felul său de conducere democratică a societății, definirea rolului partidului de centru vital al societății, edificarea unei noi viziuni asupra complexului economic național, a unui nou mecanism economico-financiar sînt numai cîteva din contribuțiile creatoare ale partidului, ale secretarului său general, ce asigură un cadru nou, adecvat cerințelor noii etape de construcție socialistă în patria noastră. Referindu-se tocmai la aceste cuceriri de prestigiu, tovarășul Nicolae Ceaușescu releva: **„Avem tot ce este necesar pentru a asigura îmbunătățirea întregii noastre activități. Doresc, încă o dată, să subliniez că principiile economice, cadrul organizatoric pe care îl avem corespund actualei noastre etape de dezvoltare. Avem deja o experiență îndelungată și, pentru noi, nu se pune astăzi problema de a le aduce modificări structurale, ci de a asigura realizarea lor mai bună și de a lua măsuri pentru a perfecționa continuu activitatea. Pornim de la faptul că aceasta reprezintă o necesitate permanentă, de zi cu zi. Nu există nimic care a fost rezolvat o dată pentru totdeauna. Permanent să avem în vedere că trebuie să perfecționăm și să aducem îmbunătățiri întregii noastre activități, corespunzător noilor obiective, etapei de dezvoltare pe care o parcurgem în toate domeniile!".**

Realizările obținute în acești ani — inclusiv cele din actualul cincinal relevate sintetic și în expunere — pun cu putere în lumină justețea și viabilitatea acestui cadru organizatoric, adevărul că el asigură condiții superioare de muncă, de participare a maselor la conducerea și soluționarea tuturor problemelor. Concomitent, o serie de lipsuri și greutăți, precum și faptul că rezultatele obținute nu se situează totdeauna la nivelul eforturilor ce se depun, ilustrează că în conducerea și organizarea activității concrete se manifestă unele neajunsuri. Așa cum aprecia secretarul general al partidului, sistemul de conducere democratică a societății, instituit în ultimii ani, asigură îmbinarea armonioasă a rolului organelor centrale, a planului național unic de dezvoltare cu creșterea răspunderii și atribuțiilor centralelor, întreprinderilor, a forurilor democratice. În practică se constată însă o anumită neglijare a rolului unităților de bază, al organismelor autoconducerii și autogestiunii, concomitent cu supraevaluarea importanței aparatului central. Or, prelungirea acestor practici birocratice afectează însăși posibilitățile de a soluționa corespunzător problemele dezvoltării, soluționare care nu mai poate fi concepută fără valorificarea fondului de experiență, de inițiativă și pricepere al maselor de specialiști și oameni ai muncii.

Condiția esențială a perfecționării conducerii în etapa actuală, așa cum reiese din expunere, este întărirea laturii sale democratice, intensificarea preocupărilor pentru participarea efectivă a oamenilor la dezbaterea și soluționarea problemelor din domeniul lor de activitate. Oricît de competenți ar fi specialiștii din organismele centrale, ei nu pot și nu trebuie să se substituie dezbaterilor din forurile democratiei muncitorești-revoluționare.

Răspunderea primordială ce revine organelor și organizațiilor de partid la toate nivelurile este de a valorifica superior noul cadru democratic, experiența acumulată de aproape două decenii, asigurînd funcționarea sa în strînsă îmbinare și pe baza principiilor centralismului democratic, de a asigura conducerea întregii activități pe baza planului unic de dezvoltare. Aceasta implică o serie de cerințe esențiale ce se cer avute în mod prioritar în atenție, cum ar fi creșterea competenței cadrelor de a rezolva problemele, funcționarea, în spiritul ei autentic, a criticii și autocriticii, ca metodă de analiză și de perfecționare a muncii, nu de justificare a lipsurilor, întărirea răspunderii personale — garanție a bunei funcționări a răs-

(Continuare în pag. a V-a)

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

a primit pe A. K. Antonov, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a primit, miercuri, pe tovarășul A. K. Antonov, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., președintele părții sovietice în Comisia intergovernamentală româno-sovietică de colaborare economică și tehnico-științifică, ale cărei lucrări se desfășoară la București.

Oaspetele a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu un cordial salut din partea tovarășului Mihail Gorbaciov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, și a tovarășului N. I. Rîjkov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit și a transmis, la rîndul său, tovarășului Mihail Gorbaciov și tovarășului N.I. Rîjkov un cald salut, împreună cu cele mai bune urări.

În timpul întrevederii au fost evidențiate relațiile de prietenie și colaborare dintre țările și popoarele noastre, care, în spiritul înțelegerilor convenite la nivel înalt, cunosc o continuă dezvoltare. S-a subliniat că potențialul economic al României și Uniunii Sovietice oferă largi posibilități pentru amplificarea și diversificarea în continuare a colaborării economice și tehnico-științifice, a specializării în producție, precum și a schimburilor comerciale pe baze reciproc avantajoase.

În acest cadru, s-a evidențiat necesitatea de a se acționa pentru identificarea unor noi căi menite să asigure realizarea în cele mai bune condiții a Programului de lungă durată privind dezvoltarea colaborării economice și tehnico-științifice dintre Republica Socialistă România și U.R.S.S. pe perioada pînă în anul 2000, semnat la cel mai înalt nivel, creșterea cooperării și a schimburilor de mărfuri în actualul cincinal.

La primire a participat tovarășul Ștefan Andrei, viceprim-ministru al guvernului, președintele părții române în comisia intergovernamentală.

A fost de față E. M. Tiajelnikov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București.

PREȘEDINTELE NICOLAE CEAUȘESCU

a primit un grup de oameni de afaceri din S.U.A.

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, miercuri, un grup de oameni de afaceri din Statele Unite ale Americii, reprezentînd peste 65 de firme care întrețin relații economice cu țara noastră, condus de Robert Robertson, vicepreședinte al Consiliului economic româno-american, vicepreședinte al organizației „Oamenii de afaceri americani pentru comerț internațional" (A.B.I.T.).

La primire au participat tovarășii Constantin Dăscălescu, Gheorghe Oprea, Manea Mănescu, Ștefan Andrei, Barbu Petrescu, precum și miniștri, consilieri și experți.

A fost de față Henry Clarke, însărcinatul cu afaceri ad-interim al S.U.A. la București.

În cadrul întîlnirii au fost abordate o serie de probleme ale dezvoltării în continuare a cooperării economice și a schimburilor comerciale dintre România și S.U.A.

Tovarășului Nicolae Ceaușescu i-au fost adresate, de către Robert Robertson, în numele oamenilor de afaceri americani prezenți, calde mulțumiri pentru întrevederea acordată, pentru posibilitatea de a discuta modalitățile și soluțiile concrete de amplificare în continuare a relațiilor dintre întreprinderile românești și firmele și companiile americane.

În cursul primirii au luat cuvîntul, de asemenea, reprezentanți ai unor firme din S.U.A., care și-au exprimat satisfacția față de modul în care se desfășoară colaborarea cu întreprinderile din țara noastră, apreciind nivelul calitativ și de competitivitate al produselor românești. Referindu-se la felul cum să se acționeze în continuare pentru dezvoltarea acestor relații, vorbitorii au subliniat necesitatea de a se depune eforturi — și de o parte, și de alta — pentru a nu se ajunge la încetarea acordării reciproce a clauzei națiunii celei mai favorizate, arătînd că oamenii de afaceri americani vor face tot ce depinde de ei pentru găsirea de soluții acceptabile pentru ambele părți.

În încheierea întîlnirii a luat cuvîntul tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, președintele Republicii Socialiste România.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

Domnilor,

Aș dori să exprim, încă o dată, satisfacția mea pentru această nouă întîlnire cu un grup important de oameni de afaceri americani.

Împărtășesc pe deplin preocuparea pe care unii dintre dumneavoastră ați expus-o cu privire la perspectivele dezvoltării relațiilor economice, comerciale, dintre întreprinderile românești și companiile și întreprinderile din S.U.A., dintre România și Statele Unite ale Americii.

Relațiile economice dintre România și Statele Unite ale Americii au trecut prin mai multe etape. Pînă în 1975 ele s-au dezvoltat fără existența clauzei națiunii celei mai favorizate. Și — după cum ați menționat unii dintre dumneavoastră — ele au cunoscut un progres important în acea perioadă.

Cu doi dintre președinții de atunci ai S.U.A. am ajuns la concluzia că este bine să așezăm aceste relații pe un acord comercial pe termen lung. Acordul respectiv a fost semnat — după cum vă este bine cunoscut și dumneavoastră — în 1975.

Principiile înscrise în acest acord își păstrează și astăzi pe deplin valabilitatea. În el se prevede și acordarea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate, dar se înscrie, de asemenea, foarte clar că relațiile dintre cele două țări trebuie să se bazeze pe deplină egalitate, pe respectul independenței și suveranității, pe neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc.

După semnarea acordului, în Congresul S.U.A. s-a adăugat un amendament care, de fapt, limitează și este în contradicție cu acordul.

România, organele sale democratice, Marea Adunare Națională au aprobat acest acord fără nici un fel de modificare. Ne-am gîndit chiar atunci dacă să acceptăm intrarea în vigoare a acordului cu amendamentul aprobat în Congresul S.U.A. Deoarece s-a declarat că amendamentul se referă la o problemă care, în România, era, de mult rezolvată, am ajuns la concluzia să trecem la realizarea relațiilor pe baza acestui acord. De aceea, nu am acordat mare atenție acestui amendament. Și, o anumită perioadă, nu s-au ridicat probleme deosebite.

În ultimii ani, discuțiile cu reprezentanții administrației Statelor Unite nu erau legate de promovarea comerțului, ci de cu totul alte cerințe, care însemnau un amestec inadmisibil în treburile interne ale României. Deși trebuie să declar că, timp îndelungat, în multe probleme importante internaționale, guvernele țărilor noastre au conlucrat cu rezultate bune.

Mulți dintre dumneavoastră cunoașteți că, în ultimii cîțiva ani, în fiecare primăvară am avut probleme și am discutat problema aceasta a continuării „clauzei națiunii celei mai favorizate". Am declarat, în mai multe rînduri, că, dacă nu se va renunța la tendința de amestec în treburile interne, vom renunța la această clauză. Dumneavoastră, ca oameni de afaceri, cunoașteți bine că în economia mondială sînt multe probleme, mai cu seamă pentru țările în curs de dezvoltare, dar chiar și pentru țările dezvoltate, inclusiv pentru România și Statele Unite ale Americii. De aceea, este normal ca guvernele țărilor — deci și guvernul României și al Statelor Unite — să se preocupe cum să contribuie la soluționarea acestor probleme și la promovarea comerțului, a schimburilor economice reciproc avantajoase.

Noi am cerut administrației S.U.A. să acționăm în spiritul acordului din 1975 și să se renunțe, cu desăvîrșire, la ridicarea altor probleme care nu fac obiectul acestui acord și nu sînt legate de promovarea relațiilor economice, comerciale.

În insuși Congresul S.U.A. s-a făcut loc pentru o serie de oameni răuvoitori, care au spus multe neadevăruri jignitoare la adresa poporului român. De aceea, în schimbul de păreri pe care l-am avut, am pus problema să se ajungă la un acord corespunzător, care să asigure menținerea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate, fără nici un fel de condiții. Dar administrația Statelor Unite a declarat că nu vede posibilă menținerea clauzei în aceste condiții, că nu a luat încă decizia dacă să mai recomande menținerea acestei clauze, că ar putea face aceasta în condițiile acceptării de către România a unor cerințe de altă natură, care înseamnă, repet, un amestec inadmisibil — și pe care nu-l putem accepta — în treburile interne ale României.

Nu sîntem o țară mare, dar nici mică. Chiar dacă am fi o țară foarte mică, tot nu am accepta amestecul în treburile noastre interne!

Poporul român își are tradițiile sale foarte îndelungate de independență, iar în anii construcției socialiste și-a consolidat și promovat ferm politica de independență. Și, pentru nimic în lume, nu vom renunța la această politică, iar acei oameni politici care consideră că presiunile, sub diferite forme, pot să ajute la soluționarea unor probleme așa cum doresc ei, se înșală amarnic.

În ce o privește, România nu a cedat și nu va ceda niciodată nici unul fel de presiuni. Dorim relații cu toate statele lumii pe principiile de care am vorbit — de egalitate, de respect și de avantaj reciproc. Dorim să dezvoltăm în continuare relațiile cu Statele Unite ale Americii, în toate domeniile. Dorim, în mod deosebit, continuarea și dezvoltarea relațiilor economice. Dorim să dezvoltăm societățile mixte pe care le avem, să găsim noi forme de cooperare și de conlucrare, în interesul atît al întreprinderilor din țara noastră, al economiei românești, cît și al întreprinderilor, companiilor și oamenilor de afaceri americani și ale Statelor Unite ale Americii.

Am propus și sîntem gata să analizăm împreună cu reprezentanții S.U.A. cum să depășim situația care s-a creat. Considerăm că trebuie să găsim calea pentru a se menține reciproc clauza națiunii celei mai favorizate.

De altfel, ceea ce s-a convenit acum este menținerea Acordului comercial din 1975 și suspendarea numai a articolului și amendamentului care se referă la clauză. Dar înțelegerea aceasta n-a fost semnată încă. Ea poate să fie, în mod corespunzător, transformată într-o înțelegere care să mențină clauza națiunii celei mai favorizate în ambele sensuri și să excludă prevederile amendamentului Jackson-Vanick.

În ce privește relațiile generale dintre România și Statele Unite ale Americii, avem alte forumuri, alt cadru de discutare a lor. Sîntem gata să discutăm orice probleme care privesc relațiile celor două țări, problemele mondiale, să încercăm să ajungem la concluzii cît mai apropiate și, dacă e posibil, comune. Experiența îndelungată a relațiilor româno-americane a demonstrat că aceasta este singura cale ce corespunde intereselor ambelor popoare și contribuie la dezvoltarea prieteniei și colaborării generale, a relațiilor economice dintre cele două țări.

Împărtășim — repet — îngrijorarea și preocuparea dumneavoastră. Consider însă că nu trebuie chiar să dramatizăm lucrurile, ci să analizăm împreună cum să acționăm, în perioada de timp cît va rămîne suspendată clauza, pentru dezvoltarea în cele mai bune condiții a relațiilor noastre economice.

Eu aș dori să cred că aceasta va fi o problemă vremelnică și nu de prea lungă durată, deși mai este timp pînă la 1 iulie — practic aproape două luni —, pentru a se realiza înțelegeri corespunzătoare și a nu mai trebui să se ajungă la suspendarea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate.

Noi sîntem însă pregătiți și pentru una, și pentru alta — ca să spun așa. Autoritățile, ministrii, centralele, întreprinderile noastre — care au drepturi foarte largi — au primit în această direcție orientări clare și doresc să acționeze pentru o largă dezvoltare a relațiilor.

Problemele care se pun însă sînt legate, într-adevăr, de calitate, de nivelul tehnic al produselor — și dintr-o parte, și din alta —, de respectarea întocmai a contractelor. Noi avem un contract bun cu „General Electric" și dorim să-l dezvoltăm. Desigur, avem relații cu „Boeing" și dorim să le dezvoltăm. Avem o societate mixtă cu „Control Data" care, din păcate, stagnează, și nu din cauza firmelor românești. Am dori să extindem această societate și să o facem să producă electronică mai înaintată, care să aducă avantaje atît companiei „Control Data", cît și întreprinderilor românești. Sîntem gata să realizăm și în alte domenii asemenea societăți mixte, însă cu rezultate mai bune.

Avem relații bune în domeniul textilelor, alimentar, în alte domenii și nu vreau să mă opresc acum asupra acestora. Doresc numai să menționez cele ce au ridicat aici unii dintre reprezentanții companiilor care au luat cuvîntul din domeniul auto — și să apreciez că trebuie să asigurăm ca prevederile contractului să fie îndeplinite în bune condiții și să realizăm produse de înaltă tehnicitate, care să răspundă cerințelor pieței americane și altor piețe. De altfel, vreau să vă spun că aceasta este una din preocupările centrale ale activității noastre.

În situația creată, consider — și eu sînt de acord cu dumneavoastră — că trebuie să acționăm împreună sau că întreprinderile românești și întreprinderile și companiile americane, oamenii de afaceri să acționeze împreună pentru a determina cele două guverne să țină seama de interesele dezvoltării colaborării economice.

Dacă relațiile economice se vor dezvolta în perioada următoare și vom obține o creștere a lor, aceasta cred că va fi cea mai bună acțiune pentru a convinge, și pe unii, și pe alții, de necesitatea de a se înlătura orice barieră din calea unui comerț cu adevărat echitabil, reciproc avantajos.

Vă asigur că guvernul român și eu personal vom sprijini pe deplin și vom face totul pentru ca raporturile noastre economice să se dezvolte, ca, în general, relațiile dintre România și Statele Unite ale Americii să se dezvolte în toate domeniile. Considerăm că aceasta este în interesul popoarelor noastre, al politicii generale de pace și colaborare internațională.

Să privim cu încredere viitorul, inclusiv în ce privește relațiile economice și relațiile generale dintre țările noastre!

Urez o colaborare bună între oamenii de afaceri americani și întreprinderile românești și vă doresc succes în activitatea dumneavoastră! (Aplauze puternice).

Planul și contractele economice — fundamentate realist, îndeplinite exemplar!

In Expunerea la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** arăta că **avem stabilit un cadru bun privind sistemul de planificare, trebuie însă să se facă astfel încît el să funcționeze cu maximum de eficiență. In context, secretarul general al partidului sublinia cerința aplicării ferme a principiilor de conducere și planificare pe baza autoconducerii și autogestiunii, a îmbinării armonioase a rolului organelor centrale, a planului național unic de dezvoltare economico-socială cu creșterea răspunderii și atribuțiilor centralelor, întreprinderilor, ale organismelor democratice în îndeplinirea politicii partidului.** Apreciere care se regăsește întru totul în domeniul relațiilor economice dintre întreprinderi, al fundamentării temeinice a planului și contractelor, al execuției sarcinilor care decurg din plan și din obligațiile contractuale asumate.

Înscriindu-se pe linia consecventă cu care conducerea partidului urmărește înfăptuirea programului de dezvoltare economico-socială a țării, analizele efectuate și măsurile de o deosebită importanță adoptate de conducerea partidului pentru **perfecționarea în continuare a mecanismului economico-financiar** sînt menite să întărească răspunderea întreprinderilor, a fiecărui om al muncii pentru realizarea planului și întărirea autoconducerii, autogestiunii și autofinanțării.

În acest context, **Legea privind încheierea și executarea contractelor economice**, adoptată de Marea Adunare Națională, are o semnificație deosebită, întrucît, prin elementele calitativ noi pe care le cuprinde, asigură contractului economic un rol mult mai activ în reglementarea raporturilor dintre întreprinderi, creșterea ordinii și disciplinei în desfășurarea relațiilor între unitățile socialiste, perfecționarea întregului mecanism al relațiilor economice și juridice în economia națională. Sînt prevederi care trebuie însușite și cunoscute temeinic de către toate cadrele din economie, care trebuie să le înțeleagă și să le aplice în spiritul responsabilităților și al exigențelor ce emană din textul legii.

Un element esențial, conturat cu claritate sporită în conținutul legii, îl reprezintă **raportul dintre planul național unic de dezvoltare economico-socială, programele speciale și contractele economice.** Din acest punct de vedere, esențial este rolul ce revine inițiativei părților contractante în ansamblul activității contractuale. În acest sens, legea stabilește că încheierea contractelor se face în strictă concordanță cu prevederile de plan, iar la produsele pentru care se elaborează balanțe materiale, contractele se încheie pe bază de repartiție.

Înseamnă însă că prin emiterea unei repartiții se epuizează, așa cum din păcate înțeleg multe cadre din economie, conținutul contractului, fondul acestuia? Nimic mai departe de adevăr! Însuși textul legii subliniază cu claritate că **unitățile socialiste au obligația ca, prin acordul lor de voință, să detalieze, să concretizeze, să stabilească în contractele pe care le încheie toate clauzele necesare pentru reglementarea raporturilor, responsabilităților, condițiilor legate de executarea completă a acestora.**

În decursul anilor, practica a demonstrat că multe contracte, bazate pe repartiții emise în conformitate cu legea, au fost în fapt incomplete, necorespunzătoare și nu au fost executate în întregime tocmai datorită unei activități superficiale de pregătire din timp a contractului, nerealizării și necuprinderii în contract a unor clauze menite să aibă rol hotărîtor în reglementarea conduitei celor două unități semnatare.

Ca element nou, în lege se prevede **obligativitatea contractării integrale a producției destinate consumului intern pînă la data de 1 octombrie premergătoare începerii executării planului**, pe baza indicatorilor de plan aprobați în perioada de vară prin decret al Consiliului de Stat. În practică, aceasta înseamnă o perioadă de pregătire de cel puțin trei luni, în care printr-o efervescentă activitate care să cuprindă ansamblul relațiilor economice dintre unitățile producătoare, să fie puse la punct toate detaliile activității productive din perioada care urmează.

Care sînt, așadar, în spiritul prevederilor noii legi, principalele acțiuni și momente pregătitoare în faza activităților precontractuale?

Trebuie ținut seama, în primul rînd, că practic orice unitate economică dispune, de regulă, de **un portofoliu de comenzi** ale căror termene de execuție depășesc limitele anului curent de plan. Este deci, să spunem așa, zona cea mai avansată din sfera pregătirii contractelor, care trebuie în primul rînd reconfirmată prin contacte nemijlocite cu fiecare din beneficiarii respectivi și urmată de „așezarea" produselor respective în cadrul programului de fabricație a anului următor. Concomitent, pentru aceste comenzi trebuie definitivate toate elementele legate de aprovizionarea tehnico-materială necesară realizării lor.

Evident că un moment esențial al pregătirilor se situează în **sfera de concepție a produselor și tehnologiilor**, în sensul stabilirii produselor noi sau modernizate ce vor fi oferite spre desfacere, ținînd seama de prevederile din lucrările de plan, din programele de perfecționare a

(Continuare în pag. a III-a)

ÎN PAGINA A III-A

Sarcini economice care angajează inițiativa și puterea de creație a tuturor colectivelor de muncă

PERFECȚIONAREA STILULUI ȘI METODELOR DE CONDUCERE POLITICĂ — IMPERATIV AL ACTIVITĂȚII ORGANELOR ȘI ORGANIZAȚIILOR DE PARTID

Angajare comunistă, revoluționară pentru realizarea planului, a programelor de dezvoltare economico-socială

Rolul conducător al partidului nostru se afirmă cu deosebită pregnanță în capacitatea sa de a uni eforturile comuniștilor, ale tuturor oamenilor muncii pentru realizarea exemplară a sarcinilor de plan, a programelor de dezvoltare. Subliniind din nou această corelație fundamentală, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretarul general al partidului arăta în Expunerea prezentată la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.: **În noua etapă a construcției socialiste și în perspectivă crește și mai mult rolul politic conducător al partidului în toate domeniile activității economico-sociale. El trebuie să fie organizatorul și dinamizatorul activității din toate domeniile, care asigură dezvoltarea generală a țării. Partidul, cadrele sale, membrii partidului nu pot să rămînă în afara activității pentru înfăptuirea hotărîrilor și legilor țării.**

Comitetul județean Harghita al P.C.R. situeazā în centrul muncii politico-organizatorice, al întregii activități de conducere în economie punerea cît mai deplină în valoare a potențialului de muncă și creație, a puternicei baze tehnico-materiale de care dispune județul spre a asigura îndeplinirea obiectivelor prevăzute pentru acest an și pentru întregul cincinal. Aceasta a impus conceperea, organizarea și conducerea întregii activități într-un spirit mai angajant, pornind de la examinarea amănunțită a capacităților și resurselor din fiecare unitate, din cadrul fiecărui colectiv de muncă, stabilindu-se cu claritate factorii care contribuie decisiv la creșterea eficienței acțiunilor întreprinse. Străduindu-se să-și perfecționeze modalitățile de cuprindere, de cunoaștere și de rezolvare a problemelor, precum și cele de analiză, îndrumare și control, biroul și secretariatul comitetului județean de partid au adoptat un stil de muncă menit să ducă la valorificarea superioară a capacității de acțiune a organelor și organizațiilor de partid, a consiliilor oamenilor muncii, a fiecărui colectiv și domeniu de activitate în parte.

În ultimii ani, și în întreaga perioadă de la constituirea județului, Harghita a beneficiat de însemnate fonduri de investiții care i-au asigurat un înalt ritm de creștere a industriei și care determină ca, în prezent, întreaga producție a anului 1988 să fie realizată în mai puțin de două luni. Deosebit de semnificativ este și faptul că circa 80 la sută din totalul producției industriale a județului se obține în obiective construite după anul 1968. Desigur, realizarea unui asemenea ritm de investiții cere eforturi deosebite, mobilizarea unor importante forțe umane și materiale, asigurarea unei corelări corespunzătoare între activitatea proiectanților, constructorilor și beneficiarilor. Apariția, la începutul acestui cincinal, a unor dificultăți în activitatea de investiții, manifestate în nepunerea în funcțiune la termen a unor capacități și depășirea costurilor de producție, a stat, în ultimul timp, cu mai multă insistență în atenția comitetului județean de partid, care, prin consiliul de control muncitoresc, cu sprijinul activului de partid, a analizat approfundat situația și a adoptat un cuprinzător plan de măsuri, a cărui îndeplinire a fost urmărită sistematic. La nivelul județului s-a făcut o reeșalonare a punerii în funcțiune a capacităților, stabilindu-se — în funcție de aceasta — o nouă ordine de prioritate în concentrarea forțelor umane și materiale. Concomitent, a fost inițiată urmărirea prin fișe-limită a consumului de materiale și manoperă și s-a acționat pentru întărirea ordinii și disciplinei pe șantiere. O plenară a comitetului județean de partid a analizat munca organelor și organizațiilor de partid și a celorlalte organisme de conducere colectivă implicate în activitatea de investiții, punînd un accent deosebit pe aspectele de organizare și coordonare, de bună gospodărire, răspundere și exigență. La rîndul lor — așa cum am constatat în timpul documentării — comitetele municipale de partid Miercurea-Ciuc și Odorheiu Secuiesc, precum și cele orășenești din Bălan, Toplița, Gheorgheni, Vlăhița și altele au acționat mai energic, au concentrat importante forțe pentru realizarea obiectivelor prevăzute. Ca urmare, în 1987 activitatea din investiții a înregistrat o redresare, iar planul pe primul trimestru din acest an a fost îndeplinit și depășit.

În mod similar, comitetul județean de partid a inițiat și a condus și alte acțiuni în domeniul industriei, soldate cu rezultate notabile, cum ar fi creșterea gradului de folosire a capacităților de producție, reducerea accentuată a stocurilor supranormative, încadrarea în normele de consum și altele. De pildă, în urma desfășurării unor acțiuni convergente, bine coordonate și desfășurate în profunzime, stocurile supranormative din județ au fost reduse cu 80 la sută față de începutul anului trecut, înregistrîndu-se o accentuată creștere a vitezei de rotație a mijloacelor circulante și o sporire substanțială a beneficiilor. Tocmai aceste rezultate pozitive, experiența bună dobîndită de organele și organizațiile de partid în mobilizarea eforturilor comuniștilor, ale tuturor oamenilor muncii dovedesc că și în alte domenii de maximă importanță, există posibilități reale de obținere a unor rezultate superioare. Pentru aceasta — așa cum a rezultat din investigațiile întreprinse cu prilejul documentării noastre în numeroase localități și unități economice din județ — sînt necesare o adîncire a cunoașterii fenomenelor, îmbunătățirea continuă a modului de repartizare și folosire a forțelor, utilizarea eficientă a tuturor pîrghiilor muncii de partid.

Din activitatea și preocupările Comitetului județean Harghita al P.C.R.

Sînt numeroase exemplele care pun în evidență spiritul de inițiativă și capacitatea organizatorică ale organelor și organizațiilor de partid din județul Harghita. Unul dintre ele este strîns legat de pregătirea și desfășurarea lucrărilor agricole de primăvară. Pornind de la faptul că în anii trecuți au existat serioase greutăți în asigurarea pieselor de schimb necesare reparării și funcționării tractoarelor și celorlalte utilaje agricole, comitetul județean de partid s-a îngrijit ca în această privință să fie mobilizate toate resursele județului.

Acționînd în spiritul indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, al hotărîrilor Conferinței Naționale a P.C.R., Comitetul județean de partid Harghita a deplasat tot mai accentuat centrul de greutate al muncii politice în organizațiile de bază din industrie, agricultură și celelalte sectoare de activitate, la locurile de muncă. Paralel cu inițierea unor acțiuni practice de natură politico-organizatorică și tehnico-economică, a fost întărită activitatea de îndrumare, sprijin și control, evaluîndu-se pe teren, în plenare, ședințe de birou și secretariat, desfășurate la fața locului, stadiul realizării măsurilor luate, intervenindu-se operativ, revenindu-se cu măsuri suplimentare acolo unde a fost nevoie.

Încă din primăvara anului trecut a fost declanșată — și continuă și în prezent în toate unitățile de la sate — o vastă acțiune de redresare a zootehniei, ramură de cea mai mare însemnătate pentru economia Harghitei și care are aici condiții deosebit de favorabile. Tocmai supraevaluarea a ceea ce pot oferi „de la sine" aceste condiții, îndeosebi cele aproape 300 000 hectare de pajiști naturale, precum și o anumită slăbire a spiritului de ordine, de disciplină, a grijii față de animale au dus la unele rezultate necorespunzătoare, au făcut necesară această acțiune desfășurată la scara întregului județ. În analizele la fața locului, în activitatea practică au fost antrenate comisiile pe probleme ale comitetului județean de partid, numeroși tovarăși din activul de partid, birourile de coordonare ale consiliilor unice agroindustriale, organizațiile de partid, cadre din aparatul consiliilor populare, specialiști. Rînd pe rînd, secretariatul comitetului județean de partid s-a deplasat în 11 consilii unice agroindustriale, 60 de cooperative agricole de producție, 4 asociații economice intercooperatiste, precum și într-un număr însemnat de ferme, analizînd situația chiar în sistemul perimetrelor zootehnice, adoptîndu-se măsuri concrete.

Acțiunile respective sînt considerate doar un moment dintr-un amplu proces de îmbunătățire a muncii ce se cere continuat printr-o intensă activitate concretă, prin implicare în rezolvarea problemelor, prin urmărirea evoluției situației în timp și aducerea corectivelor necesare în funcție de aceasta. Un accent deosebit se pune pe îmbunătățirea furajării și adăpostirii animalelor, pe respectarea cerințelor unei zootehnii moderne, științifice, pe respectarea programului de grajd, întărirea ordinii și a disciplinei. Concomitent s-au organizat schimburi de experiență, vizionări de filme cu aspecte concrete, urmate de observații și dezbateri, expoziții, demonstrații și multe alte asemenea acțiuni. În mod firesc au apărut și primele rezultate. Astfel, în trimestrul I din acest an, pe ansamblul județului, producția de lapte a crescut cu peste 20 la sută, procentul de mortalitate a fost redus cu 60 la sută față de aceeași perioadă a anului trecut, iar planul de natalitate a fost depășit cu 21,5 la sută. Faptul că — așa cum am putut constata și la fața locului — în unele unități, cum sînt cooperativele agricole de producție Ciumani, Cristuru Secuiesc, Ditrău, precum și în consiliile unice agroindustriale Lăzarea, Sincrăieni și altele, rezultatele sînt superioare mediilor pe județ arată atît eficiența muncii de partid desfășurată organizat, într-o largă viziune și cuprindere, cît și marile rezerve existente în continuare pentru dezvoltarea zootehniei.

Desfășurarea activității de organizare și conducere pe coordonate calitativ noi se află și în județul Harghita într-un continuu proces de perfecționare. În această ordine de idei, tovarășul Aurel Costea, prim-secretar al comitetului județean de partid, a menționat preocupările pentru a se realiza o îmbunătățire radicală în modul de a concepe, a aborda și rezolva problemele, de a adopta un stil de muncă tot mai dinamic, mai concret și mai eficient, care să determine importante mutații calitative în toate sectoarele și domeniile activității economice și sociale. Cunoașterea aprofundată și dimensionarea exactă a potențialului fiecărui colectiv, implicarea activă în găsirea celor mai bune soluții la problemele tot mai complexe pe care le ridică viața, **întărirea continuă a rolului conducător al organizațiilor de partid în toate domeniile**, desigur fără a se înlocui organele de stat și organismele democratice — așa cum a subliniat în repetate rînduri secretarul general al partidului — vor întări necontenit capacitatea de mobilizare, de unire a eforturilor, de punere în valoare a marelui potențial uman și material din județul Harghita pentru îndeplinirea exemplară a planului în profil teritorial, a tuturor programelor de dezvoltare.

Gh. ATANASIU
Nicolae ȘANDRU
corespondentul „Scînteii"

LITORALUL VĂ AȘTEAPTĂ!

Alegîndu-vă petrecerea vacanței pe litoral în această perioadă, beneficiați de următoarele avantaje: substanțiale reduceri de tarife (cu economia rezultată puteți face și o minivacanță, în aceeași lună, într-o stațiune de munte sau în Delta Dunării); zilele de plecare și durata sejurului — la alegere; un program variat de agrement și divertisment care cuprinde: excursii pe Canalul Dunăre — Marea Neagră, în Delta Dunării, la Histria, Adamclisi, Murfatlar și în Cheile Dobrogei; partide de pescuit, jocuri și întreceri sportive, plimbări cu vaporașul, schi nautic; pentru un sejur de minimum 5 zile într-o stațiune pe litoral beneficiați, la cerere, și de o excursie în R.P. Bulgaria.

Informațiile suplimentare și biletele se obțin de la agențiile oficiilor județene de turism și filialele I.T.H.R. București. De asemenea, vă puteți adresa și comitetelor sindicatului din întreprinderi și instituții, oficiilor de asigurări sociale și pensii din cadrul direcțiilor județene pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale.

MUREȘ: Pentru protecția fondului silvic

Liceul silvic din comuna Gurghiu a găzduit, recent, o amplă manifestare dedicată ocrotirii pădurii, la care au participat elevi ai liceelor de profil din întreaga țară, specialiști, cadre didactice, ingineri și tehnicieni care lucrează în domeniul gospodăririi și protejării fondului silvic. Cu acest prilej, la liceul silvic din localitate a avut loc o sesiune de referate și comunicări pe tema ocrotirii pădurilor, prilej cu care au fost dezbătute aspecte vizînd protecția pădurilor din Munții Călimanilor, cultivarea și protejarea arboretelor din zonele de deal și de munte, posibilitățile de valorificare superioară a vînatului, refacerea stejăretelor de terasă din pădurea seculară de la Mocear și altele. De un interes aparte s-au bucurat comunicările privitoare la protecția muncii în unitățile silvice și rezultatele obținute în asigurarea semințelor forestiere ameliorate. Sesiunea, cît și concursul pe meserii organizat cu această ocazie au contribuit la însușirea celor mai noi tehnici din domeniul dezvoltării, conservării, protecției și apărării pădurilor și a mediului ambiant. **(Gheorghe Giurgiu).**

DIN SCRISORILE OAMENILOR MUNCII

• OPINII • PROPUNERI • SESIZĂRI •

● Zilele trecute a sosit la redacție o scrisoare de la corespondentul nostru voluntar **Nicolae Maroga**, din Craiova. El își intitulează corespondența „Inteligența tehnică în acțiune", în care ne informează că specialiștii centrului local de cercetare științifică din cadrul combinatului chimic din localitate au reușit, prin forțe proprii, să introducă în nomenclatorul de fabricație curentă un nou produs chimic competitiv. Este vorba de alcoolul polivinil solid, parțial hidrolizat, folosit la impregnarea firelor textile, în industria celulozei și hîrtiei.

„Noul produs, care se realizează într-o instalație specială, la scară industrială, afirmă autorul, este de o calitate corespunzătoare, ceea ce a făcut să fie solicitat și de beneficiari de peste hotare".

● Gînduri frumoase despre activitatea celor care trudesc la menținerea stării de sănătate a pădurilor, exprimă în scrisoarea sa **Teodor Abagiu**, tehnician la Întreprinderea minieră Motru. Concret, el se referă la munca harnicilor silvicultori de la Ocolul silvic Motru, care au în gospodărire o suprafață de peste 16 mii hectare fond forestier, ce se întinde pe raza a 12 comune. Prin acțiunile complexe desfășurate cu bune rezultate ei asigură condiții corespunzătoare pentru ca pădurea să-și exercite continuu rolul de protecție a mediului înconjurător, dar și de producție. De asemenea, pentru înfrumusețarea orașului Motru și a localităților aferente acestuia, ocolul silvic a pus la dispoziție numeroși arbori și arbuști, personalul acestuia acordînd permanent asistența de specialitate necesară.

● 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 19, 22, 24, 27, 30, 32, 36, 41, 46, 50, 55, 60 nu sînt niște cifre oarecare, notate la întîmplare, în scrisoarea adresată redacției de maistrul mecanic principal **Ion R. Rusu**, care îndeplinește funcția de șef al balastierei Viperești, județul Buzău. Ele reprezintă dimensiunile șuruburilor și piulițelor, de formă hexagonală, folosite în activitatea economică din țara noastră. Corespunzător acestora, au fost fabricate chei fixe, inelare și tubulare cu care se demontează și, bineînțeles, se montează diferite subansamble.

Dar, după cum afirmă autorul scrisorii, „în ultimii ani întreprinderile care produc aceste scule au scos chei cu dimensiuni anapoda și care nu pot fi folosite. Dacă unele dintre ele au cel puțin un capăt corespunzător dimensiunii șurubului, altele au ambele capete nefolosibile (21—23; 25—28 etc.) sau în cazul cheilor combinate, cu un capăt fix și celălalt inelar, cu dimensiunile de 15, 16, 18, 20 mm etc., devin obiecte de inventar neutilizabile.

Problema poate fi socotită minoră, dar la scara economiei naționale se consumă oțel de cea mai bună calitate, crom, molibden, muncă fizică pentru obținerea unor obiecte nefolositoare. Poate că nu este prea tîrziu să fie oprită producția de scule ce nu se folosesc și să se asigure în număr mai mare cheile cu dimensiunile necesare".

Într-adevăr, dacă așa stau lucrurile, nu este prea tîrziu. Așteptăm și părerea forurilor competente.

● În această primăvară am vrut să cumpăr cîțiva puieți de pomi fructiferi pentru a-i planta la casa părinților mei din județul Călărași, dar n-am avut de unde — ne scrie **Ștefan Verga**, din Aleea Zarandului nr. 4, sectorul 2. La institutul de la Băneasa, unde în anii din urmă se găseau din abundență, nu erau decît cîțiva puieți de măr și păr și nu prea frumoși.

În schimb, la bișnițarii din Obor se vindeau pomi la prețuri de două, trei ori mai mari, dar din soiuri neverificate. Nu puteai să știi dacă este cireș sau vișin, dacă este altoit sau nu, dacă rezistă la cîmpie, la deal. Așa că n-am putut să dau curs îndemnurilor din articolul publicat în „Scînteia" din 27 martie a.c. în care eram sfătuiți ca în „Săptămîna pomiculturii" să sădim cît mai mulți pomi. Dar de unde să-i luăm?

Propun ca pentru anul viitor să se ia măsuri din vreme și să se găsească, spre vînzare, pomi fructiferi, de toate soiurile, altoiți, și pentru fiecare zonă specifică a țării.

● Ce ar putea fi mai interesant, mai frumos și original decît un muzeu al construcțiilor de nave și al navigației fluviale, amenajat la Galați, în orașul de la Dunăre — propune într-o scrisoare adresată redacției profesorul **Ionel Protopopescu**. La cîte întrebări n-ar putea răspunde el. Deoarece, la Galați, pornind de la monoxilă, s-a trecut peste veacuri la construcția de nave complexe, ajungîndu-se la cele care au impus acest oraș ca „locul unde se construiesc vapoare", unde s-a realizat prima platformă românească de foraj marin. Prin documente, schițe, fotografii, gravuri și machete (în special ale vaselor „Anghel Saligny" și „Libertatea"), prin reconditionarea unor vase vechi ce ar putea fi ancorate la dană (servind și ca exponat, dar și ca vad comercial), muzeul de la Dunăre ar putea constitui un omagiu adus gîndirii celor care au conceput și realizat nave în concepție românească.

● Nu sînt puține situațiile în care în miez de noapte ești nevoit să procuri un medicament fără de care bolnavul nu poate ieși din impas — ne scrie pensionarul **Emilian Costescu** din sectorul 6. După cîte știu, Capitala dispune de multe farmacii care au și program de noapte. Dar în cartierul în care locuiesc, Militari, cu o populație de peste 250 000 de cetățeni, o asemenea farmacie nu există, fapt pentru care în caz de urgență, trebuie să străbați multi kilometri pînă aproape de centru pentru a cumpăra medicamentul necesar.

În consecință, propun oficiului farmaceutic să analizeze posibilitatea ca una din cele patru farmacii din cartier să funcționeze și cu program de noapte.

VREI, NU VREI...

La noi, la Ploiești, nu mai poți cumpăra o carte bună, nou apărută, decît însoțită de o altă carte veche, neinteresantă, cel puțin din punctul de vedere al cumpărătorului respectiv, și care, de regulă, costă ceva mai mult decît cartea pe care o dorești. Ambele sînt împachetate într-o pungulița de plastic, care la rîndul ei costă un leu. Pentru ca afirmația să nu rămînă în van, voi da un exemplu concret. De curînd, am dorit să cumpăr o carte care costa 8,50 lei. Ei bine, ca să pot obține cartea dorită a trebuit să dau 18,50 lei pe o pungă în care se mai găsea o carte tipărită în 1976.

Această practică incorectă are consecințe dăunătoare și pentru aceea că lasă să se creadă că orice carte publicată, indiferent de valoarea ei, ar fi apreciată și căutată de publicul larg o dată ce eu s-a vîndut. M-am referit doar la un exemplu, practica însă este generalizată în mai toate librăriile ploiștene, fapt pentru care rog redacția să publice aceste rînduri pentru ca forurile competente să ia măsurile necesare.

Ion CĂLIN
str. Brumărelelor nr. 7, Ploiești

Moise Ovidiu Dan, *corespondentul nostru voluntar din Oradea, ne-a trimis două imagini pe care le-a surprins zilele trecute în municipiile Satu Mare și Zalău.*

Fotografia din stînga reprezintă un aspect de pe modernul bulevard Mihai Viteazul din Zalău.

La Întreprinderea „Tricotex" din Satu Mare, fotoreporterul voluntar a înregistrat pe peliculă harnicele lucrătoare din schimbul A, atelierul de confecții. (Fotografia din dreapta). Această unitate, ne informează autorul fotografiilor, și-a îndeplinit, pe primul trimestru, planul la producția-marfă și fizică, precum și la export, care reprezintă peste 80 la sută din produsele realizate.

RĂSPUNSURI ALE FORURILOR DE RESORT

● **Receptivitate.** Analizînd, împreună cu conducerea Întreprinderii de prestări servicii și producție, scrisoarea cititorului Marin Tănăsescu, **Secția planificare, dezvoltare, organizare, prețuri și tarife** din subordinea Comitetului executiv al Consiliului popular al județului Olt a stabilit modalitățile de punere în funcțiune a morii din satul Osica de Jos, comuna Dobrun. În răspunsul trimis redacției se menționează că s-a prevăzut ca în acest an să se electrifice 5 mori prestatoare, între acestea și cea la care se referea autorul scrisorii. Pînă la avizarea documentațiilor tehnico-economice și executarea lucrărilor, s-a hotărît să se repartizeze morii din satul Osica de Jos combustibilul necesar pentru a putea funcționa în primele patru zile lucrătoare din săptămînă după un program stabilit de consiliul popular comunal, în urma consultării sătenilor.

● **Propunerea** muncitorilor de la Combinatul de prelucrare a lemnului din Rîmnicu Vîlcea care s-au adresat „Scînteii", de a se înființa un complex comercial în cartierul din vecinătatea unității în care lucrează, este în atenția **Direcției comerciale**, ne-a răspuns conducerea acestei instituții. Astfel, la parterul blocurilor din ansamblul de locuințe de pe bulevardul T. Vladimirescu, zona 11 Iunie-Gară, din apropierea combinatului, sînt prevăzute spații comerciale (magazin alimentar, pentru legume-fructe, produse nealimentare, alimentație publică) ce vor fi date în funcțiune în luna decembrie. Tot în acest an, în partea de sud a combinatului, în zona Libertății, vor începe lucrările la un nou ansamblu de blocuri de locuințe prevăzute cu spații comerciale la parter.

LIVRAREA SISTEMATICĂ A PRODUSELOR LA FONDUL DE STAT

— obiectiv permanent al consiliilor populare

Gospodăriile populației din județul Satu Mare au contribuit în 1987 într-o măsură mai mare față de anul precedent la realizarea fondului local și centralizat al statului cu produse agroalimentare. Totuși, la unele sortimente nivelul realizărilor a fost cu mult sub posibilități, ceea ce a determinat organele locale de partid și de stat să conceapă și să întreprindă un complex de măsuri care să remedieze grabnic situația nemulțumitoare înregistrată. Astfel, pornindu-se de la rezultatele cu totul nesatisfăcătoare la contractele de porcine din anii 1986 și 1987, au fost organizate microferme pe lîngă consiliile populare comunale și orășenești, de unde încă în cursul anului trecut s-a asigurat cetățenilor-contractanți un număr apreciabil de purcei pentru a fi crescuți și livrați la fondul centralizat al statului. Rezultatul?

Însemnări din județul Satu Mare

În primele patru luni ale anului în curs s-au livrat din gospodăriile populației 2 666 porcine, de aproape patru ori mai multe față de aceeași perioadă a anului trecut. Se înregistrează, totodată, creșteri la livrările de carne de iepure și ovine.

Din păcate, în privința laptelui de vacă, la începutul lunii trecute, realizările erau mai mici chiar și față de perioada similară din 1987. Tocmai datorită acestei situații, comitetul executiv al consiliului popular județean a inițiat o amplă acțiune de îndrumare și sprijin.

Am însoțit în comuna Batarci una din cele 5 echipe constituite în cadrul „colectivului de îndrumare și sprijin". Din capul locului trebuie să precizăm că prezența și acțiunile energice în teritoriu ale acestor echipe au fost mai mult decît bine venite, întrucît au fost scoase la iveală, în primul rînd, o suită de deficiențe organizatorice, o anume stare de inerție și de slabă inițiativă manifestată de organele locale. Contactele multiple ale acestor colective cu cetățenii au evidențiat, totodată, și necesitatea unor intervenții și acțiuni mai hotărîte din partea unor foruri județene în sprijinul realizării contractelor.

Ce arată situația statistică în privința aportului gospodăriilor populației din comuna Batarci la fondul centralizat al statului? Dintr-un plan de 337 500 litri lapte pe anul 1987 s-au realizat doar 32 936 litri (adică mai puțin de 10 la sută), cu o medie de 73 litri pe fiecare vacă din comună. Situația, raportată la primele luni ale anului în curs, se înscrie într-o nedorită „tradiție" pe linia celor mai slabe rezultate din județ. Cum este posibil un asemenea nivel cu totul și cu totul nesatisfăcător? Secretarul consiliului popular comunal, Nicolae Grigoraș, și alte cadre de la primărie ne-au vorbit despre starea fiziologică necorespunzătoare a multor animale, despre slaba calitate a pășunilor și, în general, despre limitele scăzute ale producțiilor de furaje ce se obțin pe terenurile comunei.

Deschizînd porțile mai multor gospodării, inclusiv ale grajdurilor, am constatat că, într-adevăr, afirmațiile de la primărie sînt în parte reale, multe vite nu sînt apte de producții mari de lapte, ca să nu mai vorbim că o parte din ele nu mai dau nici o picătură de lapte, fiind infertile, bătrîne. Majoritatea vacilor sînt de o talie și greutate mică (cîntărește în medie 250—270 kilograme) și după cum se afirmă prin părțile locului, oricît de bine ar fi furajate și întreținute ele sînt departe de a atinge greutatea de 400 kg, cît e necesar pentru a putea fi livrate la fondul de stat. Astfel, s-a ajuns la situația, nedorită, ca un număr însemnat de vite tarate să fie menținute în efectivul gospodăriilor populației și al comunei, diminuînd fără nici un folos rațiile furajere ale celorlalte animale.

Trebuie spus însă că la această situație obiectivă s-a adăugat și faptul că primăria nu a stabilit sarcini contractuale pe gospodării în funcție de starea fiziologică a animalelor, cetățenii nefiind sprijiniți în demersurile și cererile lor îndreptățite făcute pe lîngă reprezentanții unității contractante pentru scoaterea din efectiv a unor animale inapte pentru producție, fapt ce ar fi permis și înlocuirea lor cu altele productive. S-a neglijat totodată și problema ameliorării raselor locale, nefăcîndu-se demersurile cuvenite pentru a se crea un centru de montă artificial în comună, care să permită obținerea unor urmași mai viguroși și mai productivi. Desigur, dacă primăria n-a avut astfel de preocupări, s-ar fi impus o acțiune corespunzătoare din partea Oficiului județean de reproducție și selecție a animalelor, care trebuia să facă mai mult în această privință, atît la Batarci, cît și în alte comune din județ.

În dialogurile purtate de colectivul județean la fața locului a fost reliefat și faptul că o serie de cadre cu funcții de răspundere în comună — care ar trebui să fie exemplu pentru localnici — nu se simt responsabil angajate în onorarea contractelor la fondul de stat. Că era necesar și se putea face acest lucru o dovedește faptul că în urma discuțiilor purtate de membrii colectivului cu aceste cadre și cu alți cetățeni din comună au ieșit la iveală posibilități mult sporite pentru a crește cantitatea de lapte ce urmează să se livreze la fondul de stat.

În întîlnirea cu activul local, colectivul județean a invocat, în scop stimulativ, exemplul pozitiv al comunei Turț, situată aproximativ în aceeași zonă de fertilitate din județ ca și comuna Batarci. Anul trecut la Turț s-au predat în medie de la fiecare vacă din gospodăriile populației 136 litri de lapte, aproape dublu față de realizările din comuna Batarci. În primele luni din acest an decalajul a crescut, în sensul că din comuna Turț s-a livrat la fondul de stat de 4 ori mai mult lapte decît de la Batarci. Ceea ce — credem — va trebui să oblige primăria din comuna Batarci să preia experiența de la Turț. Și cu cît se va realiza acest lucru mai repede, cu atît și efectele pozitive vor fi mai mari.

Octav GRUMEZA
corespondentul „Scînteii"

SARCINI ECONOMICE CARE ANGAJEAZĂ INIȚIATIVA ȘI PUTEREA DE CREAȚIE A TUTUROR COLECTIVELOR DE MUNCĂ

Cum se află „omul potrivit pentru locul potrivit"

Cîteva argumente privind avantajele testării socioprofesionale a personalului muncitor la I.P.R.S. Băneasa (II)

EXPERIENȚA ÎNAINTATĂ la tribuna Scînteii

În ansamblul orientărilor privind mai buna funcționare a mecanismului de conducere și organizare a întregii activități economico-sociale, un loc important acordă **Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.** perfecționării pregătirii profesionale și politice a celor ce muncesc, aplicării cu fermitate a politicii de cadre a partidului. În acest sens, secretarul general al partidului sublinia : **„În promovarea cadrelor să trecem la aplicarea fermă a concursului pentru ocuparea posturilor, a funcțiilor de conducere, dar chiar și a concursurilor în întreprinderi, pentru trecerea de la o categorie la alta, pentru ridicarea nivelului de calificare al muncitorilor".**

Într-un articol publicat în ziarul „Scînteia", referitor la activitatea laboratorului de psihologie-ergonomie al Întreprinderii de piese radio și semiconductori Băneasa — București, directorul unității, ing. Anton Vătășescu, explica modul cum aplicarea în practică a principiilor de sociopsihologie a muncii contribuie la îmbunătățirea de ansamblu a activității, pornind de la climatul la locul de muncă pînă la rezultatele contabilizate de întreprindere. Iată și un exemplu concret în această privință.

Pînă în urmă cu un an, rezultatele atelierului de condensatoare din hîrtie erau nemulțumitoare : nu se puteau satisface toate cererile din economie, consumurile erau mari, disciplina la locul de muncă — scăzută. În luna martie a anului trecut s-au adoptat o serie de măsuri organizatorice printre care **testarea aptitudinilor și cunoștințelor profesionale ale șefelor de echipă.**

— Măsura a fost bine venită, mai ales în condițiile specifice secției din care facem parte — ne spune ing. Magdalena Gheorghiță, șefa atelierului condensatoare din hîrtie. Secția a luat ființă o dată cu întreprinderea, unele dintre șefele de echipă îndeplineau această funcție de peste două decenii. Testarea respectivă devenise deci necesară. La examen au participat cele 14 șefe de echipă în funcție la momentul respectiv și alte 10 muncitoare care îndeplineau condiții (de vechime, de studii și care se remarcaseră printr-o activitate profesională bună) pentru a deveni șefe de echipă.

— Iar rezultatele... ?

— Au fost în bună parte surprinzătoare : șase dintre cele mai vechi șefe de echipă nu au îndeplinit condițiile cerute. În final, după reorganizarea întregului flux de producție din atelier, care a cuprins și reducerea numărului de echipe, cele șase operatoare au revenit în funcții executive, fiind numite două noi șefe de echipă, dintre operatoarele care înregistraseră cele mai bune rezultate în testarea efectuată.

— Care a fost efectul asupra activității ?

— Cu totul remarcabil. A crescut spiritul de răspundere și disciplina tehnologică, s-a îmbunătățit calitatea produselor, a sporit substanțial producția. Iată un exemplu. La condensatorii pentru pornirea motoarelor — produs cu pondere în activitatea atelierului, deosebit de solicitat în economie — producția a crescut, într-un singur an, cu aproape 70 la sută, sporul valoric fiind de peste 15 milioane lei. Un alt domeniu în care conducerea la nivel de echipă joacă un rol însemnat este cel al consumurilor materiale. Rezultatele obținute anul trecut ne-au permis să reducem normele de consum la toate materialele procurate din import pe valută convertibilă — care au o pondere ridicată — în medie cu 10 la sută.

Iată deci rezultate concrete, măsurate în producție, urmare firească a cunoașterii exacte a aptitudinilor și capacității profesionale a fiecărui om al muncii. Dar cum se cuantifică efectul activității laboratorului de psihologie la nivelul întregii unități ?

„Răspunsul nu este foarte simplu de dat, există unele elemente greu, dacă nu imposibil de măsurat, mai ales cînd este vorba de activitatea oamenilor, ne spune ing. Ioan Florea, șeful serviciului de organizare a producției și a muncii. Pentru că problema ne-a preocupat și pe noi, am găsit unele răspunsuri, realizînd o serie de calcule analitice. Un asemenea calcul l-am făcut cu privire la eficiența testării aptitudinale la angajarea operatorilor de componente electronice. Nu voi intra în detalii tehnice. Folosind metoda costurilor reale și potențiale, calculul a ținut seama atît de cheltuielile cu testarea, de eroarea de predicție (probabilitatea unui verdict eronat se situează la 7 la sută, față de 35,4 la sută cît era înainte de introducerea testării), cît și de cheltuielile care ar fi fost antrenate dacă se angajau operatori care nu puteau face față cerințelor postului. Rezultatul a fost următorul : la angajarea a **100 de operatori capabili, competenți, cu ajutorul testării în laborator, întreprinderea realizează o economie de 1,5 milioane lei.** Or, în unitate sînt peste 3 000 de operatori, majoritatea fiind angajați după anul 1971, cînd a devenit obligatorie testarea aptitudinilor. Așa se explică de ce **peste 90 la sută din lucrători înregistrează rezultate bune sau foarte bune în producție.**

Selecția realizată obiectiv, atît la angajare, cît și la promovarea în funcție, valorificarea optimă a potențialului personalului reprezintă, fără îndoială, factori importanți de creștere a productivității muncii, justificînd ritmul înalt înregistrat de acest indicator calitativ în unitatea noastră. Bunăoară, anul trecut sporul de productivitate a muncii a fost de 18 la sută — fără a exista investiții sau alte modificări esențiale ale condițiilor de producție —, iar în acest an întregul spor al producției-marfă, de 12 la sută, se va realiza exclusiv pe seama productivității muncii. Luînd în calcul elementele care permit această evoluție, apreciem că în jur de 2 la sută din creșterea productivității are drept cauză nemijlocită activitatea laboratorului de psihologie".

Așadar, un calcul simplu arată că „producția-marfă" a laboratorului se situează mult peste 20 milioane lei anual. Suficiente argumente, credem, pentru ca activitatea de selecție psihoaptitudinală să fie extinsă în economie. De altfel, trebuie să arătăm că, în ultimii ani, mai multe unități din cadrul Centralei industriale de electronică și tehnică de calcul (printre care „Tehnoton" Iași, Întreprinderea de ferite Urziceni, I.I.R.U.C. — București) și chiar din afara centralei au solicitat și au primit sprijin din partea laboratorului de psihologie al I.P.R.S. Băneasa, în legătură cu o serie de testări pentru unele categorii profesionale, de la maiștri la șefi de serviciu. Dovadă că unitățile economice resimt tot mai mult nevoia lărgirii și diversificării instrumentelor, a informațiilor puse la dispoziția factorilor de decizie.

Desigur, activitatea de psihologie a muncii nu poate constitui un panaceu, iar informațiile oferite de aceasta nu le **înlocuiesc**, ci le **completează** pe cele de care dispune conducerea, pentru a adopta o decizie optimă. În condițiile în care ramurile de vîrf ale economiei au o pondere din ce în ce mai ridicată, iar solicitările care privesc oamenii muncii sînt tot mai complexe, presupunînd aptitudini speciale și cunoștințe științifice tot mai profunde, care nu pot fi rezumate numai de o diplomă de studii, apare tot mai necesară extinderea activității de psihologie. Există mari posibilități de creștere a producției, a productivității muncii, a eficienței generale, concomitent cu menținerea satisfacției profesionale în rîndul oamenilor muncii, posibilități care pot fi puse în lumină printr-o activitate de psihologie competent realizată și bine valorificată. O demonstrează cu prisosință experiența acumulată la I.P.R.S. Băneasa în aproape două decenii de funcționare a laboratorului de psihologie, ca de altfel și în alte unități economice — din păcate, puține la număr — care realizează o asemenea activitate.

Nu putem încheia fără a ne referi la preocupările actuale ale laboratorului, preocupări care demonstrează o dată mai mult că pretutindeni există un mai bine, o posibilă perfecționare, un domeniu insuficient investigat. „În întreprindere mai avem un sector — cel de chimie — în care înregistrăm o fluctuație ridicată a forței de muncă, ne-a spus directorul unității. Am solicitat laboratorului să afle cauzele acestei stări de lucruri și să găsească pe cei care doresc și sînt apți să lucreze în mod stabil în acest sector. În paralel, se realizează o baterie de testare a celor care vor lucra în oficiul de calcul, ca operatori pe display-uri. De asemenea, ne gîndim să îmbunătățim climatul la locul de muncă folosind o muzică funcțională. Psihologii noștri vor alege programul — durata, structura emisiunilor — și vor testa rezultatele într-un atelier, înainte ca metoda să fie generalizată în întreprindere".

Eugen RĂDULESCU

Puternică mobilizare a forțelor de la sate la efectuarea lucrărilor agricole

MEHEDINȚI

Exigență maximă pentru păstrarea densității plantelor

Pe marile întinderi de pămînt situate în cîmpiile Mehedinților, mii de oameni lucrează la întreținerea culturilor. Cooperatorii, mecanizatorii și specialiștii știu că o prașilă făcută la timp și bine aduce un spor mare de producție. Într-o astfel de zi, am surprins cîteva secvențe de muncă.

O dată cu ivirea zorilor, am ajuns pe terenul cooperativei agricole Gogoșu. Împărțiți pe două sole, cei 350 de oameni continuau, din locul unde rămăseseră în ziua precedentă, prașila manuală la porumb. Cum suprafața ocupată cu această cultură este amplasată în sistem irigat, s-a prevăzut obținerea unei producții de 20 tone știuleți la hectar. În acest scop, se urmărește, în primul rînd, asigurarea unei densități corespunzătoare de plante pe unitatea de suprafață. Și pentru că acest lucru se face acum, la prima prașilă, inginerul-șef al unității, Nistor Marius, este cît se poate de exigent. Înainte de toate, urmărește să se lucreze bine solul pentru distrugerea completă a buruienilor. „Dacă va fi nevoie — ne spune specialistul — vom aplica atîtea udări cîte vor fi necesare. Lucrînd de la ivirea zorilor și pînă la lăsarea întunericului, fiecare cooperator își depășește cu 10 pînă la 15 la sută norma zilnică de lucru stabilită. Aceasta înseamnă, într-o zi, cu forțele de care dispunem, 30 hectare prășite în plus față de cît ne propunem".

Solele vecine aparțin cooperativei agricole din Jiana. Întrucît prașila se va efectua numai manual la toate culturile, au pus mîna pe sapă și angajați din comună, mecanizatorii și pensionarii. „Cu aceste forțe sporite, lucrările de întreținere avansează repede — ține să ne spună Oprican Iulian, președintele unității. În numai două zile am efectuat prima prașilă manuală pe 290 hectare cu cartofi, sfeclă de zahăr și floarea-soarelui. De azi, lucrăm pe cele 577 hectare cu porumb. Întreaga suprafață s-a repartizat pe formatii de muncă. Urmărim atît realizarea normelor stabilite, cît și respectarea indicațiilor tehnice date de către specialiștii unității".

Ioan Vesa, organizatorul de partid și președintele consiliului agroindustrial Gogoșu — pe raza căruia se află cele două unități — este prezent acolo unde se pun probleme mai deosebite legate de organizarea muncii. „Ne-am organizat în așa fel munca încît lucrările de întreținere să fie făcute fără întîrziere, la apariția primelor buruieni — afirma organizatorul de partid. Pînă acum au fost prășite aproape 70 hectare cu cartofi, sfeclă de zahăr și floarea-soarelui. Din cele 2 042 hectare cu porumb, cît dețin unitățile consiliului nostru, s-au prășit 960 hectare. În cursul acestei săptămîni încheiem lucrarea pe întreaga suprafață".

În ziua raidului nostru, în cele două cooperative agricole din Pătulele, prima prașilă manuală a fost efectuată pe 230 hectare. Primarul comunei, Dumitru Moșneanu, are o evidență bine pusă la punct a lucrărilor : au fost prășite manual cele 150 hectare cu sfeclă de zahăr și 200 hectare cu floarea-soarelui ; aceeași lucrare s-a făcut și pe 300 hectare din cele 733 hectare cu porumb. Din ziua următoare, 480 de cooperatori aveau să înceapă prășitul celor 500 hectare cu soia. La Gruia și Pristol, la Salcia și Cujmir, în alte multe locuri am constatat o amplă mobilizare de forțe la întreținerea culturilor. O zi de muncă, de maxim efort, aici, în cîmpiile Mehedinților, înseamnă acum sute, mii de hectare cu cartofi, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui, porumb și soia fără buruieni, viguroase, pentru ca și producțiile să fie pe măsura rodniciei acestor pămînturi și a vredniciei oamenilor.

Virgiliu TĂTARU
corespondentul „Scînteii"

IALOMIȚA

Însămînțarea orezului, în ritm cu graficele stabilite

În județul Ialomița, suprafețele cultivate cu orez au crescut simțitor în ultimii ani, ajungînd în 1988 la 9 020 hectare. Pentru ca însămînțarea acestei culturi să se încheie cel tîrziu pînă la 11 mai, comitetul județean de partid, prin comandamentul județean pentru agricultură, a stabilit un program riguros, care cuprinde măsuri menite să asigure realizarea unei viteze zilnice la semănat de 930—950 hectare. Am urmărit, la fața locului, în cele două unități mari cultivatoare de orez — întreprinderile agricole de stat Vlădeni și Giurgeni, care cultivă 3 620 și, respectiv, 3 200 hectare — modul cum se acționează la semănat.

La I.A.S. Vlădeni, pentru evacuarea apei din parcele și pregătirea neîntîrziată a terenului s-au săpat șanțuri și rigole, acționîndu-se atît cu mijloace mecanice, cît și manuale. Directorul unității, inginerul Ion Drăgușin, cu care am fost în mai multe ferme, a ținut să remarce că, față de anii trecuți, există asigurate toate condițiile materiale și tehnice ca semănatul să se încheie în timp scurt. Pentru pregătirea terenului, în ajutorul întreprinderii au fost trimise din alte unități agricole 175 tractoare. La ferma nr. 16, condusă de tehnicianul Nicu Matei, programul stabilit pentru însămînțarea celor 377 hectare cu orez se îndeplinește zi de zi. La pregătirea terenului sînt folosite 6 agregate, iar semănatul se face în funcție de metoda folosită : în parcele uscate sau inundate. Munca începe cum se luminează de ziuă și se încheie seara tîrziu. Ferma nr. 1, condusă de inginerul Elena Drăgușin, care an de an a obținut producții foarte bune de orez, are de cultivat 180 de hectare. Aici, printr-o temeinică organizare a muncii, zilnic se depășesc vitezele planificate, iar calitatea lucrărilor este foarte bună.

La I.A.S. Giurgeni, printre primele ferme care au început semănatul orezului au fost cele conduse de Silvia Chirilă, Maria Dumbravă și Virginia Mocanu. Întrucît, la un moment dat, s-au constatat diferențe între vitezele realizate de către diferite ferme din cadrul întreprinderii, problema a fost analizată în comandament, iar directorul unității, inginerul Jean Nicolae, a luat imediat măsurile ce se impuneau, pornind de la faptul că nu există nici o diferență între ferme în ce privește nivelul dotării tehnice.

La analiza făcută de comandamentul din zonă, la care am fost prezenți, am remarcat spiritul lucrativ în care se rezolvă problemele constatate pe teren. Astfel, s-a luat măsura ca pentru tractoarele cu discuri, aduse în ajutor fără lamă nivelatoare, acestea să fie montate pe timpul nopții de către mecanicii de atelier și de secții. O atenție deosebită se acordă asigurării asistenței tehnice. Pentru ca și în cooperativele agricole Giurgeni, Vlădeni, Progresul și Făcăieni, cultivatoare de orez, semănatul să se încheie pînă la sfîrșitul acestei săptămîni, s-a stabilit ca președinții și inginerii-șefi ai unităților respective să se afle permanent în orezării, unde să asigure coordonarea lucrărilor. În urma analizei, comandamentul a ajuns la concluzia că, prin condițiile create, semănatul orezului se poate încheia într-o perioadă scurtă și de cea mai bună calitate.

Mihai VIȘOIU
corespondentul „Scînteii"

DOLJ

Măsuri menite să sporească producția de furaje

Sub coordonarea directă a Comitetului județean Dolj al P.C.R., în unitățile agricole din județ se desfășoară o amplă acțiune de stringere și conservare a furajelor. Este și firesc să fie acordată o mare atenție acestei lucrări. Anul trecut s-a înregistrat un însemnat deficit de furaje, ceea ce s-a răsfrînt negativ asupra producției zootehnice. Să vedem, așadar, ce se întreprinde, încă de pe acum, pentru a se asigura cantități îndestulătoare de nutrețuri în raport cu efectivele existente și indicatorii de plan prevăzuți.

Programul inițiat de secretariatul comitetului județean de partid și dezbătut în toate organele și organizațiile de partid, de masă și obștești de la sate vizează redresarea zootehniei, în primul rînd prin sporirea producției pe suprafețele cultivate cu furaje. De asemenea, s-au organizat comandamente speciale pentru coordonarea activității de producere, recoltare și conservare a furajelor la nivel de județ, consilii agroindustriale, comune și unități agricole. În fiecare din cele 26 de consilii agroindustriale, 95 de comune și circa 200 unități cultivatoare de furaje s-au elaborat fișe-program de recoltare și depozitare a furajelor pe luni, iar stadiul lor de realizare se analizează periodic. În cadrul fiecărei unități s-au constituit echipe specializate pentru recoltarea furajelor.

Eficiența acestor măsuri o dovedesc faptele „la zi". În această primăvară, recoltarea furajelor a început mai devreme cu două săptămîni, comparativ cu anul trecut. Acum Doljul dispune de circa 16 000 hectare culturi de toamnă (rapiță, orz și secară), comparativ cu numai 3 200 hectare semănate în toamna lui '86. Dar nu faptul că în acest an stringerea furajelor a început mai de timpuriu este important. Edificator este modul în care se acționează în prezent la efectuarea acestei lucrări. S-a hotărît ca 80—90 la sută din producția totală de lucernă ce se recoltează acum să se mențină pentru fin, renunțîndu-se la practica păgubitoare folosită anul trecut, cînd aproape toată lucerna recoltată în primăvară, fie că s-a făcut semisiloz, fie că s-a administrat direct în hrana animalelor la iesle. Pînă marți seara s-au recoltat 3 250 hectare rapiță, precum și aproape 1 500 hectare orz și secară. În unitățile din sudul județului a început coasa întîi la lucernă. Cu rezultate meritorii se prezintă unitățile din consiliile agroindustriale Amărăști, Calafat, Virtop și Segarcea, în timp ce unitățile din consiliile Catane, Scaieți, Zănoaga și Plenița au recoltat foarte puțin din suprafețele planificate, deși dispun aproape de aceleași condiții ca și cele avansate. Se cere ca, peste tot, să se acționeze energic în vederea stringerii unor cantități cît mai mari de furaje.

Nicolae BĂBĂLĂU
corespondentul „Scînteii"

A fi întreprinzători în valorificarea tuturor resurselor materiale !

În întreaga economie se află în curs de aplicare un cuprinzător Program pentru intensificarea activității de reconditionare a pieselor de schimb și subansamblelor. În ciclul de articole consacrate aplicării programului amintit, prezentăm astăzi experiența Întreprinderii de transporturi auto Timiș.

Experiențe la Întreprinderea de transporturi auto Timiș

În cadrul unei recente expoziții consacrate acțiunii celor „3 R", organizată de consiliul de control muncitoresc al activității economice și sociale din cadrul Comitetului municipal Timișoara al P.C.R., experiența Întreprinderii de transporturi auto Timiș în activitatea de recuperare și reconditionare a subansamblelor și pieselor uzate este sugestiv prezentată.

De la inginerul Lucian Razan, directorul întreprinderii, aflăm că în cadrul I.T.A. Timiș există, încă din anul 1970, o subunitate specializată în reconditionarea pieselor și recuperarea materialelor refolosibile, denumită A.R.A. (atelierul pentru reconditionarea agregatelor), care, de la o etapă la alta, dar mai ales în ultimii ani, și-a amplificat de cîteva ori activitatea, atît în ce privește volumul lucrărilor, cît și numărul reperelor reconditionate. Acest atelier are ca sarcini nemijlocite recuperarea integrală a tuturor pieselor și agregatelor provenite din dezmembrări și din reparații și, desigur, reconditionarea celor care se pretează în primul rînd cu forțe proprii. Piesele care nu pot fi reconditionate pe loc sînt transmise la alte unități care au condiții pentru aceasta. Așa s-a ajuns ca în prezent să fie recuperate toate reperele rezultate din procesul de reparare și întreținere a autovehiculelor, remorcilor și agregatelor.

Ținînd seama de necesitatea reducerii cheltuielilor de producție și, în acest context, a volumului pieselor și materialelor noi aprovizionate în procesul executării reparațiilor, conducerea întreprinderii s-a îngrijit ca din componența colectivului A.R.A. să facă parte atît cadre tehnice, cît și muncitori cu temeinice cunoștințe tehnologice și profesionale, de calitatea execuției reconditionărilor depinzînd în mod hotărîtor prelungirea duratei de funcționare a pieselor și subansamblelor respective și, deci, creșterea coeficientului de utilizare a întregului parc auto. Șeful de echipă Teodor Guga, pe care l-am întîlnit coordonînd activitatea de reconditionare a sabotilor de frînă, ne spune că munca este organizată în sistem industrial, pe posturi de lucru. Operațiile tehnologice și, în final, reperele respective sînt supuse unui sever control de calitate, piesa reconditionată predată la magazie fiind însoțită obligatoriu de fișa de calitate semnată de șeful de formație.

Subinginerul Pavel Borozan, care are o bogată experiență în acest domeniu și care coordonează activitatea de reconditionare a microatelierelor specializate de pe platforma autobazei nr. 1, ne înfățișează cîteva din preocupările privind punerea la punct a unor tehnologii menite să ducă la creșterea numărului de repere reconditionate cu forțe proprii, astfel ca tot mai puține piese uzate să fie trimise spre alte unități. Cea mai nouă realizare în acest sens o constituie reconditionarea cilindrilor receptor ambreiaj, receptor frînă și dublu de frînă, prin honuire pe mașina de găurit MG-40, aflată în dotarea atelierului — tehnologie folosită pentru prima oară în cadrul unităților de profil din țară. În curs de realizare se află, de asemenea, un stand pentru încercat filtrele centrifugale de ulei, operație care acum se realizează la întreprinderea de specialitate din Buzău.

Iată ce am aflat în acest sens de la inginerul Constantin Diamantu, șeful atelierului pentru reconditionarea agregatelor :

— La ora actuală, prin atelierul nostru se reconditionează circa 35 la sută din cantitatea de piese și subansamble scoase din uz. Această proporție este condiționată de posibilitățile tehnologice de care dispunem în prezent, dar avem un program concret pentru aplicarea de noi tehnologii elaborate de noi ori cu sprijinul unor unități și institute de cercetare și proiectare specializate, care, în scurt timp, ne va permite ca cel puțin 65 la sută din totalul pieselor și agregatelor folosite în activitatea de reparații și întreținere a parcului auto de care dispune I.T.A. Timiș să fie asigurate prin reconditionarea cu forțe proprii. Și la ora actuală avem o seamă de repere a căror proporție de reconditionare este cu mult peste media înregistrată la totalul pieselor recuperate : compresoare și electromotoare — 50 la sută, cilindri dubli frînă RABA și SAVIEM — 60 la sută, saboți RABA și SAVIEM, pompă centrală ambreiaj, tahografe — 70 la sută. Alte piese sînt dirijate pentru a fi reconditionate către unități cu posibilități tehnologice adecvate : la I.P.A. Sibiu — casete de direcție servo ; la I.R.A. Timișoara — motoare, cutii de viteze, punți față și spate, cuzineți, arbori cotiți ; la MEFIN Sinaia — pompe injecție și injectoare etc. Firește, asemenea piese se reintorc, reconditionate, pentru a le folosi în funcție de necesități. De altfel, în medie, peste 60 la sută din piesele necesare pentru reparații se asigură prin reciclări interne sau de la unități specializate. Există și unele repere pentru reconditionarea cărora n-am găsit încă soluții nici la noi și nici în altă parte, ele stînd pe stoc în magazie. Este cazul motoarelor turbo, turbocompresoarelor, oglinzilor de la faruri, al altor piese, ceea ce ne determină să solicităm sprijinul cercetării și al centralei de resort, în vederea reintroducerii lor cît mai grabnic în circuitul productiv.

În cursul documentării la unitatea timișoreană, am aflat o serie de date care demonstrează cît de eficientă este activitatea de reconditionare a pieselor uzate. Au fost luate în calcul 46 de repere, al căror preț ca piese noi însumează 449 842 lei. Cheltuielile totale înregistrate în procesul de reconditionare se ridică doar la 117 403 lei. Deci, o economie certă de 332 439 lei! De asemenea, în timpul examinării cu factorii de răspundere din întreprindere a diferitelor aspecte legate de tema abordată, am reținut o serie de măsuri și acțiuni în curs de desfășurare care vizează realizarea cu forțe proprii a unor utilaje pentru atelierul de reconditionare. Pe această cale, bunăoară, a fost realizată aproape toată gama specifică de standuri de probă, s-au fabricat mașini necesare depresării rulmenților și pinioanelor de la cutiile de viteze AK-5 și AK-6, au fost introduse tehnologii moderne pentru reconditionarea arborilor cotiți ori a panourilor din tablă de la autobuze, prin sudură și metalizare — în colaborare cu Institutul de sudură și încercări de materiale — ISIM Timișoara, precum și procedee de reconditionare a echipamentelor hidraulice și accesoriilor de frînă, în colaborare cu IPTANA București.

Cezar IOANA
corespondentul „Scînteii"

PLANUL ȘI CONTRACTELE ECONOMICE — FUNDAMENTATE REALIST, ÎNDEPLINITE EXEMPLAR !

(Urmare din pag. I)

organizării și de modernizare a proceselor de producție. În această fază se conturează de fapt nu numai ceea ce putem denumi valorile de intrebuințare pe care unitatea le va pune la dispoziția economiei naționale, ci și toate elementele de detaliu pe care se vor construi contractele de aprovizionare : **normele de consum și de stoc îmbunătățite, sortimentele de materiale și caracteristicile fizico-mecanice, chimice, coloristice etc. necesare, înlocuitorii adoptați pentru economisirea unor materiale scumpe sau deficitare** ș.a.

Este necesar să amintim, chiar în această etapă în care se lansează lucrările de elaborare a proiectului de plan pentru anul 1989, că atenția specialiștilor, a tuturor cadrelor tehnice de profil trebuie să se îndrepte spre **stabilirea soluțiilor de economisire a metalelor neferoase și prețioase, a oțelurilor aliate, feroaliajelor și elementelor de aliere, precum și a altor materii prime și materiale deficitare și în primul rînd a celor care se mai importă.**

Un loc aparte în această activitate pregătitoare îl are **elaborarea documentațiilor tehnice** pentru mașinile și instalațiile cu perioade mai îndelungate de pregătire tehnică și organizatorică. Este necesar să fie reținut că legea stabilește pentru unitățile beneficiare termene precise de predare în cadrul cărora trebuie transmise producătorilor comenzile și documentațiile tehnice, termene care variază în funcție de grupele de produse, de la 21—29 luni înainte de începerea anului de plan, pentru turbine și cazane de abur foarte mari, la minimum 6 luni, în cazul utilajelor tehnologice destinate diferitelor ramuri ale industriei. Din experiență s-a desprins că în multe cazuri întîrzierile în livrarea unor asemenea utilaje au fost determinate de predarea cu întîrziere a documentațiilor, ceea ce atrage atenția asupra necesității ca toate ministerele, centralele, unitățile de cercetare-proiectare să își concentreze eforturile pentru elaborarea încă din prima parte a acestui an a proiectelor pentru comenzile din anul 1989.

Este cazul să se rețină și un aspect organizatoric esențial pentru buna desfășurare a proceselor de pregătire a contractelor economice. Fiecare întreprindere încheie contracte economice în dubla sa calitate de furnizor și de beneficiar, deci contracte ce ar putea fi denumite curent, de desfacere și de aprovizionare. Interdependența între aceste două categorii de contracte este evidentă, dar sînt multe situații în care, în întreprinderi, nu se ține seama de acest lucru, nu există o conlucrare permanentă pentru corelarea programului de aprovizionare cu prevederile planului la producția fizică, deci în ultimă instanță cu desfacerea produselor. Sau, în multe cazuri, această legătură se face foarte greoi, în termene mult prea lungi, datorită folosirii unor metode de lucru anacronice, „moștenite", să o spunem direct, încă în primele faze ale dezvoltării industriei noastre. Despre ce este vorba?

Procesul de încheiere a contractelor este un proces, în cursul căruia se elaborează numeroase variante de producție, se aduc repetate corecturi structurii producției și deci a livrărilor, se aduc o serie de modificări în însăși concepția unor produse. Practic, fiecărei variante de plan de producție, de program de livrări îi corespund cel puțin tot atîtea variante ale programului de aprovizionare. Or, în multe întreprinderi, fiecărei variante de plan îi corespund mii și chiar zeci de mii de poziții de aprovizionare, a căror precizare cantitativă și calitativă necesită volume foarte mari de lucrări. Iată de ce este necesar ca în toate întreprinderile și în primul rînd în marile unități cu profil complex să se treacă la stabilirea, cu ajutorul tehnicii electronice de calcul, **a unui sistem operativ de conexiuni între activitățile de producție — desfacere — aprovizionare.** Aceasta implică în primul rînd **stabilirea fondului de date** privind normele de consum pe fiecare produs, subansamblu și reper, care trebuie permanent actualizat în funcție de progresul tehnic, de modernizările și perfecționările aduse proceselor de producție.

Totodată, trebuie înțeles cu claritate că **normele de consum permanent actualizate și îmbunătățite reprezintă elementul esențial de legătură între producție—desfacere,** pe de o parte, și **aprovizionare,** pe de altă parte. În frecvente cazuri, tocmai ignorarea acestui aspect face ca întreprinderi și centrale să prezinte cereri de materiale nefundamentate, ba chiar să se aprovizioneze, din această cauză, cu alte sortimente și cantități de materiale decît cele realmente necesare, conform normelor de consum actualizate și structurii producției fizice aduse la zi. Unele sondaje au relevat că peste 35 la sută din stocurile supranormative existente în economie se datorează unor aprovizionări necorelate cu producția efectiv contractată.

Pe de altă parte, este necesar să se țină seama și de reacția inversă, de **efectul pe care sfera aprovizionării tehnico-materiale îl exercită asupra producției,** respectiv asupra procesului de desfacere. În cursul execuției planului apar în mod inevitabil unele corecturi față de programele inițiale și, în consecință, apar unele stocuri de materiale, repere, subansambluri cu mișcare lentă sau chiar fără absorbție în consum. În asemenea situații, pentru stocurile ce nu au putut fi valorificate prin redistribuire, este necesar ca sortimentele respective să fie analizate de proiectanți și tehnologi, care au datoria să găsească soluții de utilizare, prin adaptări ale documentațiilor tehnice pentru unele loturi de produse.

Un loc aparte în complexul clauzelor contractuale îl are **stabilirea termenelor de livrare.** Se mai practică de către unii furnizori „metoda" termenelor trimestriale sau lunare de livrare ; adică se înscrie drept termen contractual ultima zi a trimestrului sau a lunii. Or, o asemenea practică este profund dăunătoare, contrară principiilor noului mecanism economico-financiar, contrară inseși prevederilor legii, care stabilește că livrările trebuie desfășurate, după caz, pe decade, săptămîni sau chiar pe zile. Este evident că pentru a realiza producția unei luni, beneficiarul trebuie să dispună de baza materială în prima parte a lunii, îndeosebi cînd este vorba de livrări la export, care trebuie vămuite și expediate pînă la finele lunii. De asemenea, este foarte important ca în contractele de furnizare de produse să fie înscrise termene cît mai detaliate, cu o eșalonare corespunzătoare pe decade, săptămîni și zile, ținîndu-se seama de aspectul formării stocurilor la beneficiari. După cum este cunoscut, nivelurile normelor de stoc se situează în prezent la cele mai multe materii prime și materiale la 10—15 zile și, în consecință, **ritmul livrărilor trebuie reglat în așa fel încît fiecare unitate să se încadreze în aceste norme.**

Mai este de amintit că în contracte trebuie prevăzute, potrivit legii, **condiții de restricționare a livrării materialelor, pieselor și subansamblelor noi în funcție de gradul de realizare a sarcinilor de predare a materialelor refolosibile.** Materialele refolosibile constituie, de fapt, resurse principale de materii prime, luate în calculul echilibrului balanțelor materiale și, de aceea, fiecare furnizor trebuie să asigure în contract să fie prevăzută clauza restricționării livrărilor în funcție de predarea materialelor refolosibile, întrucît de aceasta depinde în ultimă instanță asigurarea sa cu o parte din materiile prime necesare.

Mircea PÂRJOL

SPIRITUL CREATOR AL CONCEPȚIEI REVOLUȚIONARE

170 de ani de la nașterea lui Karl Marx

Se împlinesc 170 de ani de la nașterea lui Karl Marx, genial gînditor revoluționar, conducător și strateg al luptei proletariatului, care a înfăptuit, prin forța ideilor sale înnoitoare, o adevărată revoluție în filozofie, în întreaga gîndire socială a secolului trecut și a pus temelia unei noi organizări politice a clasei muncitoare. Opera lui Karl Marx, alături de cea a lui Engels, a fondat o concepție dinamică, revoluționară despre lume, opusă deopotrivă speculației sterile și osificării dogmatice; materialismul dialectic și istoric, socialismul științific, economia politică marxistă s-au constituit ca discipline științifice deschise problematicii sociale concrete și progresului cunoașterii din fiecare epocă istorică. În aceasta rezidă forța și actualitatea perenă a mesajului lor, permanența spiritului lor creator, capacitatea lor de a transforma în mod efectiv viața istorică a popoarelor.

Prin abordarea înnoitoare, revoluționară a problemelor fundamentale ale societății, ale condiției umane, ale contradicțiilor societății burgheze, ca și a strategiei transformării revoluționare a societății în lupta organizată a clasei muncitoare, prin perspectiva radical nouă pe care a deschis-o în științele politice, opera lui Marx a influențat și influențează în mod covîrșitor procesele sociale majore ale epocii noastre, gîndirea social-politică și filozofică a lumii contemporane.

Contribuția fundamentală a gîndirii marxiste la înnoirea problematicii teoriei sociale moderne constă în descoperirea factorului obiectiv al dezvoltării sociale în condițiile materiale de producție, perspectivă ce avea să deschidă calea genialei analize economice marxiste a modului de producție, a dialecticii acestuia și să dea posibilitatea evidențierii rolului istoric al proletariatului în înlăturarea relațiilor de producție bazate pe exploatare.

Temele care au polarizat încă de la începutul activității sale gîndirea și activitatea fondatorului socialismului științific au vizat în mod consecvent cunoașterea determinărilor obiective ale existenței sociale, ale condiției umane, conturarea unei perspective umaniste a emancipării depline a omului în viața economică, politică și spirituală. Opera lui Marx a definit astfel omul prin determinările sale sociale și istorice concrete, prin relațiile sale sociale, materiale și spirituale, prin activitatea sa care conferă sens istoriei, împlinind în același timp trebuințele și aspirațiile sale.

În procesul istoric real al transformării revoluționare a societății, opera lui Marx și-a găsit confirmarea la scara istoriei ca o știință vie, care se dezvoltă și se îmbogățește ea însăși necontenit, sintetizînd experiența istorică și concluziile dezvoltării sociale contemporane. **Legea dezvoltării concepției revoluționare**, subliniia în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu, **a fost și rămîne „împrospătarea neîncetată a esenței sale din izvorul gîndirii și cunoașterii universale, din cuceririle tuturor științelor, din experiența socială inepuizabilă și în continuă amplificare a societății omenești. Aceasta**, arăta secretarul general al partidului, **cere o receptivitate maximă față de tot ce este nou și progresist în lume, sintetizarea roadelor întregii cunoașteri, găsirea răspunsului la problemele pe care viața le ridică neîncetat în fața oamenilor, pe care le pune evoluția în perspectivă a societății. Numai în felul acesta filozofia clasei muncitoare va putea să acționeze în sensul afirmat de Marx — de a nu se rezuma la a explica lumea, ci a contribui la transformarea ei**".

Analiza marxistă a identificat factorul social determinant în modul de producție, în dialectica dintre forțele și relațiile de producție, dar opera lui Marx este în același timp străină oricărui reducționism, oricărei perspective îngust economiciste. Dimpotrivă, Marx și Engels au susținut întotdeauna influența istorică reală a relațiilor politice, juridice și în genere spirituale, argumentînd că acestea acționează activ asupra bazei economice, asupra întregii vieți materiale. Ei au evidențiat caracterul dialectic al relației dintre economic și politic, dintre bază și suprastructură și, în genere, dintre existența socială și conștiința socială. Marx afirma în acest sens că **„și teoria devine o forță materială de îndată ce cuprinde masele"**.

Dezvăluirea structurii și esenței reale a omului și societății i-a permis lui Marx să înțeleagă într-un chip nou, revoluționar raportul real al celor doi termeni. Recuzînd atît antropologismul, care afirma primatul omului asupra societății, cît și sociologismul implicat în idealismul obiectiv hegelian, Marx a argumentat că oamenii sînt făuritorii istoriei. Ei făuresc istoria nu în mod izolat, ci acționînd prin intermediul claselor și categoriilor sociale din care fac parte. În acest context, Marx și Engels au evidențiat rolul istoric al proletariatului, singura clasă consecvent revoluționară, care, sub conducerea partidului ei comunist și în alianță cu celelalte forțe sociale progresiste, poate înlătura orînduirea capitalistă, orice formă a exploatării omului de către om.

Pornind de la caracterul concret-istoric al raporturilor dintre individ și societate, opera lui Marx are meritul de a fi analizat în mod științific procesul instrăinării omului în orînduirile bazate pe exploatare, în special în societatea burgheză, ca și premisele și direcțiile emancipării umane în condițiile noii societăți. Relațiile economice bazate pe proprietatea privat-capitalistă, argumentează analiza marxistă, imprimă muncii un caracter forțat, silit, comandat și intermitent, în măsura în care muncitorul găsește de lucru. Diviziunea capitalistă a muncii instrăinează rezultatele de producătorul nemijlocit, ceea ce duce la unilateralizarea și la caracterul stereotip al muncii. În mod consecvent științific, Marx a demonstrat că emanciparea umană nu se poate realiza decît prin înlocuirea proprietății privat-capitaliste cu proprietatea socialistă.

Socialismul ca formă istorică superioară desăvîrșește emanciparea politică, realizată în epoca modernă de statul burghez prin proclamarea formală a drepturilor politice, transformînd-o în egalitate politică și economică efectivă, care asigură participarea reală a tuturor celor ce muncesc la conducerea societății, eliberarea muncii de orice servitute și exploatare, înflorirea vieții spirituale a omului, satisfacerea tot mai deplină, pe măsura dezvoltării societății, a cerințelor sale materiale și spirituale în continuă creștere.

Semnificația umanistă a făuririi de către om a propriei sale istorii se împlinește plenar în procesul revoluționar al edificării societății comuniste. Aici, așa cum a scris Marx, se află adevărata rezolvare a conflictului dintre obiectivare și autoafirmare umană, dintre libertate și necesitate.

Fondatorii concepției revoluționare n-au oferit și nici nu și-au propus să realizeze o teorie generală definitivă, ale cărei idei să nu mai fie susceptibile de noi completări și dezvoltări creatoare. Dimpotrivă, au definit ca o condiție elementară a oricărei teorii științifice caracterul dialectic, deschis la innoirile permanente ale cunoașterii și practicii sociale. În procesul dezvoltării ei actuale, concepția marxistă despre om și istorie oferă în permanență doar principiile generale de la care pornesc și trebuie să pornească în spirit creator cercetările marxiste din zilele noastre. Subliniind că dezvoltarea filozofiei marxiste nu se poate realiza decît pe propria ei bază, pe fundamentele materialist-dialectice și istorice, tovarășul Nicolae Ceaușescu evidenția în acest sens la cel de-al XIII-lea Congres al partidului cerința mereu actuală ca în întreaga activitate ideologică, în învățămîntul de partid să se asigure studierea filozofiei marxist-leniniste, a lucrărilor de bază ale lui Marx, Engels și Lenin, precum și a altor lucrări teoretice contemporane.

În consonanță cu spiritul autentic al materialismului dialectic și istoric, partidul nostru, secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au adus o contribuție majoră, teoretică și practică la dezvoltarea concepției revoluționare despre lume, a umanismului socialist, revoluționar, pornind de la experiența istorică nemijlocită a edificării socialismului în țara noastră. În perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea, în programul partidului, în programul ideologic, problemele stadiului actual al dezvoltării socialiste, ale creșterii rolului partidului, ale dezvoltării democrației muncitorești revoluționare și afirmării plenare a autoconducerii, în general aplicarea creatoare a principiilor socialismului științific au fost și sînt abordate în spirit analitic creator, realist. Un asemenea spirit străbate de la un capăt la altul recenta expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. **„Cu privire la unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și ale situației internaționale"**.

Analiza stadiului actual al edificării socialismului în țara noastră a contribuit și contribuie astfel la mai buna înțelegere a drumului străbătut de poporul nostru, sub conducerea partidului, în înfăptuirea socialismului, a schimbărilor profunde produse în societatea românească și în lumea contemporană, precum și la stabilirea măsurilor adecvate pentru activitatea viitoare, la fundamentarea soluțiilor optime pentru asigurarea dezvoltării generale a țării. **„La baza întregii activități ideologice, politico-educative**, se arată în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, **trebuie să stea concepția revoluționară despre lume și viață, materialismul dialectic și istoric, principiile socialismului științific. Să abordăm cu mai multă îndrăzneală problemele ideologice noi care apar, dezvoltarea concepției revoluționare despre lume și viață. Să tragem concluziile necesare din practica socială, din întreaga noastră activitate și să elaborăm căile pentru înaintarea întregii noastre societăți**".

Spiritul deschis, înnoitor al raportării teoretice și practice la întreaga experiență a edificării socialismului, la adevărurile generale ale concepției revoluționare probează astfel în mod concret, cu forța de convingere a faptelor, nu numai profundul atașament față de principiile socialismului științific, voința de a face ca ele să triumfe, ci și capacitatea de a asimila esența revoluționară a teoriei marxiste, de a analiza întotdeauna realitățile dinamice din societate în dialectica evoluției lor.

Dr. Ion ROȘCA

PIESA CU MESAJ PATRIOTIC, MILITANT

— premisă a rezonanței publice a repertoriului teatral

Însemnări despre activitatea Teatrului dramatic din Baia Mare

Una din manifestările artistice de relief din Capitală a fost constituită de suita spectacolelor **Teatrului dramatic din Baia Mare.** Un teatru înființat cu peste 35 de ani în urmă, pentru a contribui — prin intermediul artei scenice — la difuzarea culturii într-o importantă zonă a țării. Un teatru care s-a remarcat de-a lungul anilor printr-un repertoriu de ținută și prin montări care au îmbinat opțiunea pentru valoare cu interesul față de innoirea mijloacelor de expresie scenică.

Dincolo de aprecierea unei realizări scenice sau a alteia, spectacolele prezentate au fost de natură să atragă atenția asupra unor aspecte de politică teatrală de interes mai larg. Așa de pildă, titlurile incluse pe afișul turneului bucureștean al colectivului băimărean au evidențiat importanța pe care o are pentru existența și pentru statutul unui teatru spiritul de inițiativă, manifestarea lui activă și exigentă. Corelat cunoașterii publicului specific și misiunii teatrului de a inriuri modelarea spirituală a celor cărora li se adresează, spiritul de inițiativă izbutește să contribuie la individualizarea instituției artistice, să confere programului ei personalitate și originalitate autentică. Dezideratul ca instituțiile noastre teatrale să îmbine cercetarea ofertei dramaturgilor (din ce în ce mai generos adunată în volume) cu prospectarea intereselor, cerințelor spirituale ale publicului, a realităților umane contemporane — ce se pot institui în teme generoase pentru artă — a fost rostit nu o dată. S-a vorbit în repetate rînduri de necesitatea ca teatrele însele să atragă, să stimuleze interesul scriitorilor față de un aspect sau altul al contemporaneității noastre socialiste, desfășurînd, totodată, o activitate de perfecționare a lucrărilor dramatice, printr-o fertilă muncă de atelier teatral. În ceea ce privește preocupările teatrului din Baia Mare în această direcție, piesa „Vasile Lucaciu" argumentează rodnicia unui atare demers, ea fiind rodul unei propuneri formulate de teatru.

Căci, pe de altă parte — situație optimă — solicitarea teatrului a fost primită de scriitorul Dan Tărchilă ca un comandament spiritual. Îmbinînd forța de argumentare și impresionare a documentelor, nu o dată tulburătoare, cu ficțiunea (atunci cînd e vorba de adincirea psihologiilor și relevarea dramei opțiunii, a sacrificiului de sine în slujba unor mari cauze patriotice), Dan Tărchilă a urmărit să scrie „un omagiu adus generațiilor de români din Transilvania care au pregătit și au făcut Unirea". Aprofundarea destinului luptătorului ardelean și a fascinantei sale personalități umane se face, așadar, pe fundalul relevării aspirațiilor naționale seculare de dreptate și libertate — cărturarul de la Șișești fiind purtătorul de cuvînt al dorințelor legitime ale neamului său.

La rîndul său, și creația teatrală a teatrului băimărean denotă angajarea sufletească, autentica vibrație față de mesajul textelor, căci, iată o altă manifestare a spiritului de inițiativă: teatrul din Baia Mare a știut să își atragă, de-a lungul timpului, colaborarea unor cunoscute personalități ale vieții teatrale, care au creat aici opere scenice de referință pe plan național; aici au lucrat Horia Popescu, Mihai Dimiu, Ion Olteanu, aici Liviu Ciulei a montat un interesant text de Antonio Buero Vallejo, iar Dan Alecsandrescu a pus memorabil în scenă scrieri de Radu Stanca ori Ibsen.

Regizorul Ioan Ieremia, invitat să colaboreze cu echipa maramureșeană, a propus (de comun acord cu dramaturgul) o variantă scenică epurată de retorisme, a regîndit situarea în timp a scenelor, conferind unor momente semnificația unor tulburătoare trăiri subiective (premoniții, visuri revelatoare), grăitoare pentru eroismul angajării destinelor pe calea progresului, a luptei pentru împlinirea idealurilor populare și naționale. Și dacă, încă din prima clipă, montarea (încununată recent cu premiul pentru spectacol — ex aequo la „Săptămîna teatrului scurt" desfășurată la Oradea) impune prin vigoarea simbolurilor, a decorului, ulterior ea rămîne în memorie în mod deosebit prin expresivitatea metaforică, forța de sugestie și rafinata teatralitate a unor momente. Identificăm cu interes în rolurile protagoniștilor, — alături de Radu Dumitru, Vasile Constantinescu, Paul Antoniu, Gh. Lazarovici în roluri episodice — cîțiva interpreți tineri: Dan Aștilean, căruia — pentru modul cu care a sugerat ținuta intelectuală, ardența crezului patriotic al lui Vasile Lucaciu — i s-a decernat premiul de interpretare (ex aequo) la aceeași manifestare orădeană; de asemenea, Cerasela Stan (Paulina), Ștefan Mareș și, alături de ei, Victor Mușețeanu. Ei impresionează prin aspirația către un joc modern, caracterizat de susținere interioară, patetism sobru, prin refuzul efectelor de orice fel și chiar prin... tracul întîlnirii cu personajele, ce transpare pe alocuri. Iar reacția publicului, inclusiv a celui bucureștean, la spectacolul băimărean a fost dintre cele mai semnificative: numeroase aplauze la scenă deschisă, ca semn al aderenței entuziaste față de adevărul replicilor și al aprecierii valorilor artistice.

Colectivul maramureșean a stabilit o foarte bună colaborare, de durată, repetată în timp, și cu alți dramaturgi. Teatrul băimărean — din repertoriul căruia nu au lipsit H. Lovinescu, D. R. Popescu, Paul Everac, Teodor Mazilu, I. Băieșu, L. Teodorescu sau condeie afirmate ulterior în dramă, precum Romulus Vulpescu, Adrian Dohotaru ori Mircea Marian — a contribuit substanțial și la valorificarea mai multor lucrări ale lui Tudor Popescu, în spectacole deosebit de agreate de public. Ca și în alte lucrări, în piesa „Un suflet romantic" (a cărei situație fundamentală amintește de „Jocul de-a vacanța") lirismul contrapunctează miza critică. Tudor Popescu denunță în această scriere (în care pasiunea pentru fotbal sau automobil, ca „hobby", sînt referințe mai ales simbolice) formele unor mentalități rudimentare sau gregare, care, la rîndu-le, relevă triste fenomene de imaturitate sau de alienare umană. A fi „romantic" înseamnă aici tenacitate în afirmarea esențelor naturii umane, crescută, modelată în climatul valorilor civilizației și culturii umaniste — piesa instituindu-se într-o pledoarie pentru calitatea vieții, prin cultivarea trăirilor sufletești bogate, generoase, frumoase.

Prin montarea piesei „Un suflet romantic", teatrul propune un spectacol dinamic, spiritual (căruia nu i-a lipsit prea mult — mă gîndesc la unele ingroșări, apăsări și derogări de la bunul gust — pentru a deveni „de referință"), o incitantă transfigurare a universului piesei, în cheia unei originale șarje satirice, care dilată și decupează detaliul de comportament realist, dar îi adaugă și o sugestie de insolit, absurd; care face să detuneze întreaga incărcătură comică a textelor, amplificînd-o cu gaguri spumoase; care împletește bucuria jocului comic cu sugerarea demersului critic al autorului. Calități puse în evidență cu dăruire și talent de interpreți: Viorica Geantă-Chelbea, Ion Săsăran, Adrian Rățoi, Gh. Lazarovici, Paul Antoniu, dar mai ales de Ștefan Mareș, care se impune printr-o compoziție foarte inventivă, executată cu brio și totodată cu o rigoare surprinzătoare.

Iată însă că acea calitate de care vorbeam, deschiderea către valori, solidară cu gustul pentru noutate (relevabilă și în cazul alegerii piesei „Nervi pentru dragoste" a scriitorului bulgar K. Topalov), nu s-a mai manifestat la fel de pregnant în momentul opțiunii pentru „Montserrat", de E. Robles. Un text jucat la noi cu succes (inclusiv, în 1959, la Baia Mare), care însă degajă un aer de bătrînețe rezistentă oricărui procedeu de intinerire. Conflictul este expus și palid personalizat prin dialog, prin mișcarea ideilor și chiar prin spectacolul tumultului omenesc. La acestea se adaugă „povara" altor opere pe aceeași temă, superioare, apărute între timp (scrieri ce fructifică mai incitant situația limită, drama opțiunii, șocul reacțiilor psihologice ale oamenilor confruntați brutal cu neantul).

Conștient, probabil, în parte, de atare insuficiențe, experimentatul regizor care este Dan Alecsandrescu a încercat să creeze cîteva „contraforturi". Sesizăm mai întîi o referință de teatru în teatru, apoi un demers de generalizare a piesei lui Robles, solidară relevării contemporaneității ei (costumele, obiectele scenice trimițînd cu gîndul la evenimente actuale), în sfîrșit, remarcăm sugestiile simbolice ale finalului, îmbogățit cu rezonanțele atît de generoase ale unui celebru sonet, rostit emoționant de Cerasela Stan. Ne gîndim că o rațiune a alegerii lui „Montserrat" ar putea să fi fost: șansele pe care anumite roluri păreau a le oferi actorilor tineri — această stînd, evident, în centrul atenției, în mai toate deciziile privind repertoriul. Și, într-adevăr, bine conduși regizoral, în primul rînd Dan Aștilean, apoi Ștefan Mareș, Adrian Rățoi, Viorica Geantă-Chelbea, Victor Mușețeanu, Marius Olteanu, Lucian Prodan se fac remarcați, lar alături de ei Cornel Mititelu, Radu Dumitriu, Vasile Constantinescu, Paul Antoniu și alții. Credem însă că actorii tineri trebuie puși în situația de a se forma și a se forja la flacăra unor roluri mai substanțiale, mai generoase, inspirate de galeria umană a contemporanilor noștri, a eroilor actualității; pentru satisfacția lor personală, dar, mai ales, pentru cea a publicului, căruia teatrul trebuie să i se adreseze.

Natalia STANCU

Teatrul Național din municipiul Craiova

De la observația realistă la experimentul facil

PROZA ÎN REVISTE

Cititorul contemporan de proză se adresează în mod obișnuit, pentru satisfacerea necesităților de lectură, cărților. Producția editorială îi pune la dispoziție în ritmuri acceptabile romane sau proză scurtă în cantități și genuri suficiente. Cu toate perfecționările aduse în sistemul de difuzare a cărții, stăruie totuși practica, utilizată cu mare folos, a publicării unor fragmente intinse de proza în paginile revistelor cultural-artistice. Pentru un observator al psihologiei lecturii, cultivarea vechii tradiții a romanului foileton publicat săptămînal ar putea să pară depășită de inseși modalitățile prozei contemporane, care a abandonat în lucrările sale cele mai de seamă nararea cronologică a unei aventuri romanești sub forma unor episoade de sine stătătoare. Succesiunea logică și temporală a episoadelor asigura cititorului continuitatea, așteptarea următorului episod, o săptămînă sau o lună, nu-i perturba înțelegerea de ansamblu, dimpotrivă chiar, îi întreținea curiozitatea pentru ce va urma. Or, proza actuală, mai cu seamă romanul, a devenit o compoziție complexă, dificil de pătruns numai prin unele fragmente constitutive, așa cum apar ele de cele mai multe ori în presa literară. De unde atunci interesul revistelor pentru proză, și dacă acesta poate fi justificat de o îndelungată tradiție, de voința diversificării paletei publicistice și a dorinței autorilor de a anticipa o viitoare apariție editorială, unde se intîlnesc toate acestea cu solicitările reale, gusturile și preferințele cititorului actual? Pentru că este dincolo de orice dubiu: lectorul caută în reviste cel mai adesea proza, acele fragmente care-i mobilizează scurtele răgazuri dintre alte activități, desi, la fel de sigur, va căuta mai tîrziu și va citi în intregime și cartea. Fragmentul din revistă nu-l îndepărtează, așadar, de carte, ci, dimpotrivă, îl aduce mai devreme în intimitatea ei, deschizîndu-i, cu un moment mai devreme, fie și parcimonios, o mică intrare spre un univers ce-l atrage. Ideea întîlnirii primordiale cu noutatea literară, cu autorii cunoscuți sau numai cu virtualități creatoare rămîne argumentul peren, decisiv al interesului constant pentru proza publicată periodic în paginile presei literare. Dispunînd de mijloace specifice de a surprinde fenomenele vieții, lumea prezentului și a trecutului, de a infățișa, într-o largă varietate de modalități artistice, personaje pline de relief, memorabile, conflicte și confruntări semnificative, proza — în speță povestirea, nuvela, fragmentul de roman — satisface exigența cititorului atras de complexitatea existenței și raporturile umane, de varietatea ipostazelor în care este surprins omul în devenirea sa. Ea răspunde în acest fel misiunii generale a literaturii de a cultiva idealurile umaniste, de incredere în capacitatea omului de perfecționare continuă, în propriile sale resurse, jucind deci un insemnat rol în procesul de educare moral-spirituală.

Răsfoind presa literar-artistică a ultimelor luni, nu poți să nu observi prezența relativ bogată a prozei, situarea ei în paginile centrale, diversitatea genurilor și mai ales scala foarte întinsă a numelor de autori, de la cei ajunși la vîrsta venerabilă, cu un prestigiu și o popularitate bine stabilite, pînă la cei ce abia își exersează chemarea de mai mult sau mai puțin timp, ce-și etalează formele și culorile într-o autentică geografie epică. Se intîlnesc aici schița, povestirea, nuvela, dar mai ales fragmente de roman, foarte multe fragmente de roman, care au devenit dominante în reviste. Mulți autori, cu un manuscris în pregătire sau aflat deja în lucru la o editură, publică fragmente de roman și în presa literară. Prozatorul Dinu Săraru aduce în „Fîntîna" (România literară" nr. 13) chipul unor personaje memorabile din lumea satului de azi configurînd cu pătrundere și expresivitate universul spiritual și noile relații ce definesc orizontul moral din mediul țărănesc actual. Cu unele excepții, dintre care face parte și fragmentul amintit, lumea satului de azi este, din păcate, foarte puțin observată la adevărata sa dimensiune și semnificație de literatura actuală. Cu atît mai mult revistele au datoria de a continua să investigheze „șantierul literar" și să propună cititorilor paginile cele mai substanțiale inspirate de noile relații și realități ale satului, de transformările adinci petrecute aici în acești ani. Fănuș Neagu, scriitor a cărui operă își datorează substanța investigării umanității țărănești din cîmpia dunăreană, este prezent cu mai multe proze, iar o serie de autori cu veche experiență fac publice fragmente de evidentă factură memorialistică. Astfel, Francisc Păcurariu în „Drum într-o toamnă de demult" („Luceafărul" nr. 1/88) rememorează un episod de la sfîrșitul războiului și inlocuirea administrației horthyste în nordul Transilvaniei. În aceeași revistă (nr. 9/88), Mihnea Gheorghiu, în „Primul tango", derulează intr-un mediu exotic o intîmplare legată de lupta antifascistă. Fragmente aparținînd unor volume în pregătire publică și Ion Lăncrănjan, preocupat ca intotdeauna de viața satului. Radu Tudoran, cu pagini autobiografice, Petre Sălcudeanu, Mircea Horia Simionescu sau Platon Pardău.

Diversitatea prozei se remarcă și printr-o abordare mai nuanțată a realității imediate, a lumii satului, orașelor sau marilor șantiere. Fănuș Neagu („Luceafărul" nr. 47/87; 7 și 11/88) pare să anunțe nu numai un moment de intensă exprimare creatoare, ci și, mai ales, să dezvăluie tentațiile pentru proza de observație realistă a mediilor rurale. Dacă în „Beția trandafirului" binecunoscuta sa capacitate metaforică și stilul inconfundabil se implinesc într-un spațiu vaporos erotic, în „Fantezie de primăvară", dar mai ales în „Arbori de pelin" pătrunzătoarea capacitate de a surprinde stări interioare sau descrierea unor peisaje făcute cu minuția artei cuvintului ne fac să intrevedem deschizindu-se noi căi în peisajul prozei lui Fănuș Neagu. În „Maier, prietenul tatii" („România literară" nr. 15/88), Ion Brad extrage un fragment dintr-un roman, în care dezbaterea intelectuală în jurul unor momente definitorii ale vieții personajului central se plasează într-o actualitate ce tinde să devină amintire. În nr. 14 al aceleiași publicații, „Umbra ascunsă" de Al. Gavrilescu se oprește asupra unui aspect de muncă pe un șantier, ca și „Bilet de dragoste" („Luceafărul" 12/88) de Nicolae Fulga, jurnalul unei tinere inginere participante la realizarea unui proiect original. Ștefan Dinică în „Linia de sosire" („Steaua" nr. 11/87) reconstituie un moment, nu lipsit de dramatism, al încercării eroice a unui inginer agronom de a-și ajuta semenii cu ocazia unei mari inundații. Momente de viață diurnă aflăm și într-un grupaj masiv din „Steaua" nr. 10, aparținînd unor autori cu posibilități și experiență diverse. Alteori intîlnim pagini de proză unde ficțiunea romanescă viețuiește alături de jurnalul databil, cu personaje verificabile, ca în „Scrisori către Ana Maria" de Bedros Horasangian („Transilvania" nr. 5/87), dar și proza introspectivă, modernă a aceluiași autor din „Covorul" („Tomis" nr. 10/87) sau cea a Gabrielei Adameșteanu, „Întoarcerea" („Convorbiri literare" nr. 10/87). Nu lipsesc dintre proze nici fireștile pagini de literatură de dragoste, unele exprimate în reportaje sui-generis, ca cel al Mariei Luiza Cristescu, „Reportajul unei iubiri" („Steaua" nr. 10/87), „O mașină ca un glonț de argint" de Vasile Neagoe sau „Un crin alb pentru tine" („Luceafărul" nr. 2, 6/88), dar și în cele ale lui Mihnea Gheorghiu sau Fănuș Neagu, amintite mai inainte. Oferind cititorului o imagine relativ cuprinzătoare a „șantierului" literar, proza pe care revistele noastre o supun atenției face evidente preocupările creatorilor de a investiga realitatea din unghiuri multiple, într-o mare diversitate stilistică, expresie a varietății talentelor din literatura actuală. Judecind după această largă varietate, este vădit că proza selectată și publicată de reviste dă seamă, în marea ei majoritate, de tendințele definitorii ale literaturii actuale și că, prin aria tematică, tipologia umană și timpul în care evoluează eroii, ea invederează un ascuțit interes pentru actualitate, pentru procesele și fenomenele în care se află angrenați oamenii de azi.

Desigur, numai o judecată manicheistă poate distinge limite tranșante în interiorul unor proze, gen aglutinant cu multiple fațete. Evocările semnate de Profira Sadoveanu („România literară") sînt prețioase nu numai prin mărturia pe care autoarea o aduce despre un timp trăit și oameni pe care i-a cunoscut, dar mai cu seamă prin valoarea literară ce le așază printre cele mai bune pagini de acest fel scrise la noi. Alteori însă faptul cotidian, lucrurile mărunte nu fac alteeva decît să aglomereze narațiunea, lipsind-o de deschiderea necesară. „Călători în albastru" („Tomis" nr. 9/87) se vrea un basm, dar „meritul" real se află în limbajul bombastic, greu de controlat: „El, un eventual el, un băroat oarecare sau unul anume, dar oricum ar fi fost trebuie să aibă un cal. De preferință albastru", sfîrșind nu o dată în calambur. „Balaurul" („România literară" nr. 15/88) nu e deloc fioros, precum vrea să pară, datorită limbajului neadecvat, excesiv retoric pentru situația epică narată. Alteori, ca în „Revedere" („Convorbiri literare" nr 6/87), povestirea devine anodină, lipsită de relief, sau în „Peisaj cu cai" poate prea căutat monocordă, fără tensiune. Stăruie, mai ales la autori cu mai puțină experiență, impresia că insignifiantul, obișnuitul se „incarcă" artistic prin însăși substanța conținută, micimea lor réclamind mijloace pe măsură, adică efort minim de transcriere a unor stări. Este adevărat, unii autori intuiesc riscurile și atunci își pun personajele în situații căznite sau stridente. În „Mărturisirea" („Arges" nr. 11/87) Molonea se află mai mult prin circiumi intr-o stare deloc plăcută în realitate, cu ecouri naturaliste, chiar morbide în literatură. Revenit acasă își molestează soția, care, cu aceeași neutră resemnare, se intreabă: „Ce dacă mi-a dat o palmă?", Cam din aceeași humă se trage și firul narativ din „Casa" („Ateneu" nr. 11/87) și chiar „Iarna, cîndva" („Luceafărul" nr. 52/87) care ne amintește de o tematică minor semănătoristă. Paradoxal, dar în aceeași categorie a banalului, deși vine dinspre extrema modernitate, se inscrie și „Femeia în alb" („Convorbiri literare" nr. 6/87), o stridentă mărturisire erotică a personajului Clair, preocupată de refuzul lui Petre: „Nopțile lor fuseseră prea frumoase, zilele prea intense. Se confundau, se prelungeau. Era viață și agonie în tot ce simțeau. Și au rămas doar disprețul și ura. Atita dragoste, aproape toată s-a spulberat între cer și pămînt". Și cînd alături se află o proză a regretatului Sorin Titel, „Visul", discrepanța apare și mai evidentă. Proza noastră a atins un nivel general ridicat, o valoare estetică indubitabilă, incit convietuirea în paginile revistelor a unor lucrări cu certe calități alături de unele minore nu poate decît să arate inegalitatea exigențelor colectivelor redacționale. Insuficienta preocupare de a selecta și propune cititorului acele lucrări valoroase, demne de timpul nostru.

Emil VASILESCU

Difuzarea valorilor

ADNOTĂRI

În contextul uriașei dezvoltări a mijloacelor audiovizuale, impactul marelui public cu literatura și artele, în genere, se înfăptuiește la scară națională și cu ajutorul benzilor electronice, al casetelor, videocasetelor, al radioului și televiziunii. Emisiunile culturale de la radio, printre care acea antologică, prin frumusețea și funcționalitatea ei, „Fonoteca de aur", „Revista literară radio", „Odă limbii române", „Memoria pămîntului românesc", „Miorița", „Permanențe și valori ale literaturii române", „Carte frumoasă, cinste cui te-a scris", „Teatru radiofonic", ca și atîtea alte rubrici, precum „Fața nevăzută a capodoperelor", dedicată la televiziune literaturii, muzicii și artelor, simbăta în emisiunea „La sfîrșit de săptămînă", în care ne-am intîlnit intr-un mod plăcut și util cu Anton Pan, Eminescu, Enescu, Grigorescu, Rebreanu, Sadoveanu, Topîrceanu, Cezar Petrescu, Ionel Teodoreanu și alte personalități ale culturii românești, se constituie în lecții moderne de educație estetică și patriotică a marelui public. Ele vin nu numai în sprijinul școlii, ci în folosul întregii societăți, în măsura în care, astăzi, țara toată a devenit o imensă școală. În chip fericit, în țara noastră raportul dintre cultura tiparului și aceea a mijloacelor audiovizuale nu este antagonic, cum se afirmă și se întîmplă prin alte părți ale lumii, ci complementar, ajutînd la o tot mai largă difuzare a valorilor culturii în masele largi. Nevoia de a se bucura în colectiv de valorile culturii, satisfăcută altădată de șezătorile din casele țărănești, acum o satisfac radioul și televizorul. Faptul nu trebuie neglijat, ci fructificat cu grijă, cu talent și inteligență. Și alte categorii sociale își satisfac astăzi tot mai mult nevoia de cultură cu ajutorul mijloacelor audiovizuale. Fenomenul trebuie intîmpinat cu o mare atenție, cu temeinice studii de sociologie a receptării, privind nevoile obiective de cultură, gusturile subiective ale oamenilor care au început să trăiască tot mai mult după legile Frumosului, mutațiile estetice produse în conștiința lor, în contextul edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, al accesului la valorile artei și literaturii pe care îl-l asigură democrația culturii în patria noastră. O democrație reală a culturii, bazată pe o democrație economică, politica și socială, care asigură nu numai accesul la bunurile spirituale, ci și dreptul de a le crea și difuza, așa cum o confirmă atît de convingător amplul Festival național „Cîntarea României", inițiat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, cititorul culturii românești umanist-socialiste. Ne aflăm pe o nouă treaptă a difuzării și receptării culturii, a relației dintre emițător și receptor, care este aceea a îngemănării organice între „Galaxia Gutemberg" și Galaxia mijloacelor audiovizuale. Este o realitate obiectivă care se cere fructificată cu talent de către emițător și cu folos pentru publicul receptor, cum am constatat că procedează prin unele rubrici Radiodifuziunea și Televiziunea română. În ceea ce privește celelalte mijloace — casete, discuri, videocasete etc. — constat numai că ar trebui mai multă inițiativă, o grijă mai mare și mai responsabilă față de operele literare difuzate pe această cale și față de operele culturale, în genere, urmărindu-se în primul rind satisfacerea necesităților tineretului, formarea lui în cultul adevăratelor valori.

Prof. univ. Ion Dodu BĂLAN

tv

20.00 Telejurnal
20.25 Timp și anotimp în agricultură
20.45 Memoria documentelor (color). Milenii de civilizație românească
21.05 Roman-foileton (color). „Prietenii nu se aleg". Ecranizare a romanului omonim al scriitorului Boris Pavlenko. Producție a Televiziunii sovietice. Premieră pe țară. Cu: Vladimir Ivașov, Andrei Tolubeev, Alexandr Mihailicenko, Alexandr Arjilovski, Victor Tarasov. Regia: Boris Sadurski. Episodul 1
21.50 Telejurnal
22.00 Închiderea programului

Contribuţie de excepţională însemnătate la dezvoltarea teoriei şi practicii construcţiei socialiste

(Urmare din pag. I)

punderii colective — a ordinii şi disciplinei, a angajării în soluţionarea problemelor. Competenţa şi răspunderea, spiritul de iniţiativă şi disciplină, angajarea şi dăruirea în rezolvarea sarcinilor reprezintă sursa de vitalitate, garanţia funcţionării corespunzătoare a democraţiei noastre muncitoreşti-revoluţionare.

Expunerea reliefează cu putere rolul primordial al ştiinţei în progresul societăţii contemporane, în accelerarea ritmurilor dezvoltării, în afirmarea unei noi calităţi, superioare, în toate domeniile. **Întreaga operă de construcţie socialistă** — subliniază tovarăşul Nicolae Ceauşescu — **nu se poate realiza decît pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, ale cunoaşterii umane, în general, a legării strînse a ştiinţei cu învăţămîntul şi producţia, a ridicării continue a nivelului de cunoştinţe tehnico-profesionale ale tuturor oamenilor muncii.** Ştiinţa are astăzi o importanţă hotărîtoare nu numai în progresul tehnologic şi economic, ci, deopotrivă, în fundamentarea strategiilor dezvoltării, a deciziilor ce se adoptă la nivel macrosocial, în îmbogăţirea orizontului de cunoştinţe, absolut indispensabil pentru exercitarea oricărei profesii, pentru cunoaşterea, conducerea şi orientarea proceselor social-economice.

Pornind de la acest rol determinant al ştiinţei în întreaga dezvoltare, expunerea propune o serie de îmbunătăţiri menite să asigure implicarea activă a ştiinţei, a cercetării în întreaga dezvoltare, inclusiv la elaborarea şi realizarea planurilor, a politicii generale de dezvoltare a patriei noastre. Ceea ce se cere este ca instituţiile şi organismele de cercetare să aducă o contribuţie sporită la fundamentarea planurilor în ansamblul lor, la implementarea rezultatelor cercetării în întreaga activitate economico-socială. Cerinţele formulate în acest sens pornesc de la imperativul de a se incorpora rezultatele cercetării în întreaga activitate de elaborare a planurilor, de a se valorifica mai susţinut concluziile cercetărilor de specialitate în procesul conducerii economico-sociale, al fundamentării deciziilor.

În mod similar se cer înţelese lucrurile la toate nivelurile de organizare socială, fiind evidentă însemnătatea primordială, deosebită pe care o acordă secretarul general al partidului îngemănării organice a activităţii economico-sociale, cu deosebire a aceleia de conducere, cu ştiinţa, integrării permanente, la toate nivelurile şi în toate verigile, a rezultatelor cercetării, într-un cuvînt, transformării ştiinţei într-o sursă a progresului, într-o forţă propulsoare a înaintării noastre actuale, corespunzător ritmului accelerat al noii revoluţii tehnico-ştiinţifice.

Un loc de primă importanţă revine în etapa actuală exercitării în bune condiţii a rolului conducător al partidului, al fiecărei organizaţii în parte. Se detaşează, prin semnificaţiile pe care le cuprinde, ideea majoră potrivit căreia partidul, în calitate de forţă politică conducătoare a societăţii, are menirea de a asigura transformarea revoluţionară a întregii societăţi, în concordanţă cu principiile materialismului dialectic şi istoric, înfăptuirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României. **Îndeplinirea rolului de forţă politică conducătoare** — se subliniază în expunere — **presupune implicarea activă, cu întreaga răspundere a fiecărei organizaţii, a organelor de partid, a fiecărui membru al partidului în înfăptuirea politicii partidului, în desfăşurarea în cele mai bune condiţii a activităţii din toate domeniile.**

Aceste ample răspunderi solicită, în primul rînd, creşterea competenţei activiştilor, a comuniştilor, a capacităţii lor de a soluţiona problemele, de a acţiona dinamic, eficient, din interiorul colectivelor în care lucrează, în strînsă colaborare cu masele. În concepţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, întărirea democraţiei interne de partid, intensificarea dialogului partid-popor se dovedesc a fi principalele modalităţi de exercitare a răspunderii partidului de centru vital al societăţii, de organizator şi dinamizator al activităţii în toate domeniile.

Concomitent, în sistemul politic democratic al societăţii noastre, la ordinea zilei se află cerinţa îmbunătăţirii activităţii organizaţiilor de masă şi obşteşti, a sindicatelor, Uniunii Tineretului Comunist, a Frontului Democraţiei şi Unităţii Socialiste, canalizarea eforturilor tuturor oamenilor muncii într-un unic şuvoi, în şuvoiul neîntrerupt al perfecţionării noii societăţi.

Expunerea în ansamblul ei evidenţiază cu mare forţă de convingere ideea că unitatea partidului constituie garanţia supremă a creşterii şi exercitării rolului său conducător, unitate care, bizuindu-se pe unitatea ideologică şi politico-organizatorică, solicită în acelaşi timp perfecţionarea stilului şi metodelor de muncă ale organizaţiilor sale, creşterea capacităţii de a asigura mersul mereu ascendent al construcţiei socialiste.

Ca urmare a politicii partidului de transformare socialistă a ţării, de dezvoltare a proprietăţii socialiste, de perfecţionare a relaţiilor sociale, au intervenit prefaceri continue în structura de clasă a societăţii, s-au înregistrat progrese susţinute în procesul omogenizării sociale. Clasa muncitoare a devenit o clasă nouă de proprietari şi producători, cu un nivel de cultură politică, de cunoştinţe profesionale tot mai înalt. Schimbări de mare însemnătate s-au produs în rîndul ţărănimii, în nivelul său de instrucţie şi educaţie. Spectaculoasa afirmare a revoluţiei tehnico-ştiinţifice şi politica consecventă a partidului de dezvoltare a învăţămîntului au condus la creşterea puternică a intelectualităţii, la afirmarea tot mai semnificativă a rolului său în progresul societăţii noastre. Aşa cum se subliniază în expunere, procesul revoluţionar de apropiere şi omogenizare a claselor şi categoriilor sociale conduce în mod legic la întărirea unităţii întregii noastre societăţi, prefigurînd formarea, în perspectivă, a poporului unic muncitor, constructor conştient al destinelor sale, al orînduirii noi, comuniste.

În răstimpul care a trecut de la Congresul al IX-lea al partidului s-au afirmat larg legalitatea socialistă, noul umanism, revoluţionar, clădit pe respectarea legilor, a intereselor generale ale societăţii. După cum se apreciază în expunere, după Congresul al IX-lea au fost lichidate cu desăvîrşire urmările gravelor încălcări ale legalităţii şi abuzurilor de la începutul anilor '50, s-a asigurat înfăptuirea consecventă a legalităţii socialiste, care are drept substanţă cerinţa ca nimeni să nu fie judecat şi pedepsit pe nedrept, dar, în acelaşi timp, cel care încalcă legile ţării, interesele poporului să nu rămînă nejudecat şi nepedepsit.

Într-un profund spirit revoluţionar, de amplă deschidere faţă de problemele — multe dintre ele inedite, noi — ale construcţiei socialiste, ale lumii contemporane în general, expunerea secretarului general al partidului defineşte cu limpezime rolul şi importanţa activităţii teoretico-ideologice. Sporirea interdependenţelor dintre diferitele laturi ale vieţii sociale, creşterea complexităţii proceselor economico-sociale, apariţia unor tendinţe şi fenomene noi, care nu-şi află răspuns în nici o lucrare a clasicilor, impun intensificarea activităţii de elaborare şi reelaborare teoretică, de studiere a acestor probleme şi de identificare a unor răspunsuri şi a unor soluţii noi, eficiente. În condiţiile în care edificarea noii orînduiri se desfăşoară în imprejurările deosebite create de afirmarea puternică a revoluţiei tehnico-ştiinţifice, de transformările profunde pe care le-a determinat aceasta în viaţa socială, de contextul internaţional — caracterizat prin cronicizarea fenomenelor de criză şi de instabilitate — activitatea teoretico-ideologică capătă o importanţă deosebită în conducerea ştiinţifică a societăţii, în fundamentarea riguroasă a opţiunilor, condiţionînd în fond succesul operei de făurire a socialismului.

În cîmpul activităţii sociale şi umane apar mereu noi probleme, noi întrebări cărora societatea trebuie să le găsească răspunsuri, dezlegări adecvate. Este esenţial pentru buna funcţionare a conducerii şi organizării ca asemenea probleme să fie cunoscute din timp, studiate temeinic, astfel încît impactul lor să fie evaluat din vreme.

Fireşte, activitatea teoretico-ideologică este concepută nu ca un scop în sine, ci în strînsă legătură cu problemele concrete pe care le ridică procesul construcţiei socialiste în fiecare etapă a evoluţiei sale, ceea ce impune o activitate teoretică permanentă, în măsură să surprindă elementele de noutate în devenirea societăţii, să devină o adevărată forţă motrice a procesului dezvoltării societăţii noastre socialiste.

Din această perspectivă apare limpede că actuala expunere, generalizînd în plan teoretic noi procese şi fenomene pe care le cunoaşte dezvoltarea actuală a ţării, se adaugă celorlalte cuvîntări şi expuneri ale secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, îmbogăţind în mod real zestrea teoretico-ideologică a partidului, programul său ideologic, dezvoltînd în mod creator patrimoniul gîndirii şi practicii revoluţionare.

Corespunzător cerinţelor ce se ridică în faţa activităţii teoretico-ideologice, munca politico-educativă, cercetarea în ştiinţele sociale trebuie să fie mai strîns legate de preocupările colectivelor, de viaţa fiecărei unităţi economico-sociale, de practica socială.

O răspundere mereu actuală a activităţii politico-educative o constituie sporirea combativităţii faţă de fenomenele negative, promovarea noului, dezvoltarea atitudinii înaintate faţă de muncă, a spiritului revoluţionar, de angajare, de luptă în soluţionarea problemelor, în depăşirea greutăţilor, în asigurarea mersului înainte al construcţiei socialiste.

Îndatoriri mari revin activităţii politico-educative în formarea conştiinţei patriotice, în sădirea mîndriei faţă de cuceririle revoluţionare ale poporului, în creşterea răspunderii pentru amplificarea lor continuă, concomitent cu dezvoltarea spiritului de colaborare şi solidaritate internaţională, cu popoarele ţărilor socialiste, cu toate forţele care se pronunţă pentru pace, progres, pentru independenţa şi libertatea fiecărui popor.

Analiza profundă, riguros ştiinţifică a unor probleme de cea mai mare importanţă pentru desfăşurarea procesului revoluţionar mondial, pentru perfecţionarea continuă a activităţii de construcţie socialistă, pentru întărirea solidarităţii dintre toate forţele sociale angajate în procesul de înnoire şi dezvoltare democratică a lumii, în lupta pentru o politică nouă, de pace, libertate şi progres relevă din nou că, prin ideile şi tezele de cardinală însemnătate teoretică şi practică formulate, prin soluţiile realiste şi constructive propuse, expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu se înscrie ca un document de excepţională valoare internaţională, substanţială contribuţie originală la îmbogăţirea tezaurului de gîndire şi acţiune revoluţionară mondială. În mod deosebit se impune atenţiei abordarea unor probleme specifice ale edificării noii orînduiri, pornindu-se de la preocuparea aflată la ordinea zilei, într-o formă sau alta, în toate ţările socialiste privind perfecţionarea activităţii de construcţie socialistă. Aşa cum pe bună dreptate se relevă în expunere, înfăptuirea cu succes a socialismului presupune o activitate cu caracter creator, potrivit condiţiilor istorice concrete specifice fiecărei ţări, ca şi cerinţelor fiecărei etape, diversitatea acestor factori determinînd şi diversitatea formelor şi metodelor de acţiune. Ca atare, în lumina expunerii se detaşează şi mai pregnant adevărul că nu există „reţete" unice, tipare obligatorii, forme şablon de construcţie a socialismului — şi deci nici tipare rigide, forme general obligatorii de perfecţionare a metodelor construcţiei. Fiecare partid, în desfăşurarea acestei opere, în găsirea soluţiilor la problemele care apar, în lichidarea unor neajunsuri manifestate, porneşte de la aplicarea legilor obiective şi principiilor socialismului ştiinţific la condiţiile concrete din propria ţară, de la realităţile proprii, specifice acesteia.

Este din nou reafirmată orientarea consecventă a partidului şi statului nostru privind întărirea colaborării şi solidarităţii cu toate ţările socialiste. Conceptul de solidaritate definit de secretarul general al partidului îşi relevă conţinutul de largă cuprindere, străin oricăror închistări, incluzînd solidaritatea cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti, cu partidele socialiste, social-democrate, cu toate mişcările progresiste ale contemporaneităţii, cu toate forţele ce se pronunţă pentru salvgardarea binului suprem al omenirii — pacea, dreptul la viaţă al popoarelor.

În condiţiile atît de complexe ale situaţiei internaţionale de astăzi, cînd pacea mondială este permanent ameninţată de primejdiile generate prin persistenţa şi chiar multiplicarea unor focare de război, este de cea mai mare însemnătate analiza privind căile de stingere a diferitelor conflicte locale. În consens cu viaţa, în document se subliniază că singura cale atît pentru soluţionarea situaţiilor conflictuale, cît şi pentru rezolvarea oricăror diferende dintre state este **respectarea strictă a normelor de legalitate internaţională, a principiilor independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, renunţării la forţă şi ameninţarea cu forţa, a dreptului fiecărui popor de a-şi alege singur calea de dezvoltare,** fără nici un fel de ingerinţe sau presiuni exterioare. De altfel, aşa cum se subliniază în expunere, însăşi teza privind rolul maselor, al popoarelor, ca adevărate făuritoare ale istoriei, impune respingerea cu desăvîrşire a oricărui amestec în treburile interne ale altor popoare. În lumina imperativelor acestor principii, ca şi a tezelor fundamentale ale marxismului, este nu numai inadmisibilă, ci şi profund dăunătoare orice încercare de a exporta şi a impune din afară anumite forme de organizare socială, fie că este vorba de export de revoluţie sau de contrarevoluţie — analizele concrete privind evoluţiile şi situaţiile din Afganistan, Nicaragua, Kampuchia fiind un exemplu de principialitate revoluţionară şi obiectivitate ştiinţifică.

În acelaşi spirit novator sînt abordate în expunere numeroase alte probleme de cea mai mare actualitate, cum sînt necesitatea înfăptuirii dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, adoptării de măsuri pentru înlăturarea armelor nucleare, pentru reducerea armamentului convenţional şi a cheltuielilor militare; soluţionarea problemelor subdezvoltării şi edificării unei noi ordini economice; sprijinul ce trebuie acordat ţărilor în curs de dezvoltare; necesitatea demascării propagandei imperialiste, reacţionare; intensificarea luptei pentru afirmarea concepţiei revoluţionare despre lume — ceea ce impune combaterea oricăror abateri, atît de dreapta — care în condiţiile de azi reprezintă pericolul principal — cît şi de stînga, în general a extremismului de orice fel.

Expunerea cuprinde astfel o sferă vastă de probleme de primordială însemnătate, contribuind determinant, cu excepţională forţă de convingere şi deplină claritate, la înţelegerea mai aprofundată a proceselor şi evoluţiilor din viaţa internaţională, atît de complexă, nu de puţine ori contradictorie, a epocii contemporane.

Expunerea secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, expresie a spiritului mereu proaspăt, creator de analiză a problemelor noi pe care le ridică dezvoltarea societăţii noastre socialiste, precum şi a societăţii contemporane în general, îndeamnă la abordarea novatoare, în spiritul ideologiei partidului nostru, a tot ceea ce viaţa socială aduce la ordinea zilei, stimulează dezbaterile de idei.

După cum se ştie, Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a hotărît ca acest document de inestimabilă valoare teoretică şi practică să fie publicat ca teze ale viitoarei plenare a C.C. al P.C.R. Ca urmare, el urmează a fi larg dezbătut în întregul partid, în întregul popor. Redacţia ziarului nostru pune la dispoziţia cititorilor, publicului larg coloanele sale pentru realizarea unei ample dezbateri pe marginea conceptelor, tezelor şi orientărilor cuprinse în expunere, dezbatere ce urmează să constituie, în cadrul întregului partid, al societăţii noastre, un prilej de aprofundare a politicii partidului şi statului, de mobilizare a potenţialului de creaţie şi energie al poporului în vederea ridicării patriei pe noi culmi de progres şi civilizaţie.

Domnului NICOLAE CEAUŞESCU

Preşedintele Republicii Socialiste România

Vă mulţumesc în modul cel mai sincer pentru amabilul mesaj de felicitare pe care mi l-aţi adresat cu ocazia zilei mele de naştere. La rîndul meu, vă transmit cordiale urări de bine.

HIROHITO
Împăratul Japoniei

LA COMBINATUL PETROCHIMIC MIDIA

Au intrat în funcţiune noi instalaţii

Într-o telegramă adresată **tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România,** de comitetul de partid şi consiliul oamenilor muncii de la Combinatul petrochimic Midia se raportează intrarea în funcţiune a instalaţiilor de polietilenă de joasă presiune şi polipropilenă din cadrul combinatului.

Începerea fabricaţiei acestor produse, după intrarea recentă în exploatare a pirolizei, reprezintă expresia hotărîrii comuniştilor, a întregului colectiv de oameni ai muncii de a grăbi punerea în funcţiune a tuturor obiectivelor şi capacităţilor de producţie ale combinatului, realizarea parametrilor proiectaţi, îndeplinirea şi depăşirea indicatorilor de plan pe acest an.

Oamenii muncii de pe platforma Combinatului petrochimic Midia se angajează să facă totul pentru înfăptuirea în cele mai bune condiţii a sarcinilor ce le revin, pentru aplicarea neabătută a tezelor, indicaţiilor şi orientărilor cuprinse în magistrala expunere a tovarăşului Nicolae Ceauşescu la recenta şedinţă a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

VÎLCEA: Şantiere ale tineretului

Din iniţiativa comitetului judeţean al U.T.C., în judeţul Vîlcea au fost organizate şi deschise 3 şantiere ale tineretului, în tot attea puncte „fierbinţi" ale activităţii economice din această parte a ţării. Unul dintre acestea, inaugurat pe malul sting al Oltului, în lunca Galicei, şi-a asumat sarcina de a executa lucrări de combatere a eroziunii solului, a excesului de umiditate şi de redare în circuitul agricol a noi suprafeţe în valoare de peste 7 milioane lei. Celelalte două şantiere ale tinerilor brigadieri vîlceni sînt concentrate la realizarea unor investiţii în bazinul carbonifer Berbeşti-Alunu şi, respectiv, la încheierea lucrărilor de termoficare a municipiului Rîmnicu Vîlcea, valoarea acţiunilor lor patriotice urmînd să depăşească 19,5 milioane lei. **(Ion Stanciu).**

BULETIN RUTIER

Informaţii de la Inspectoratul General al Miliţiei — Direcţia circulaţie

Atenţie la volan pe timp de noapte !

Conducerea în siguranţă a autovehiculelor, după lăsarea întunericului, impune din partea automobiliştilor prudenţă sporită în dozarea vitezei, potrivit gradului redus de vizibilitate şi intensităţii traficului. Precauţia cu care Doru Ardelean, aflat la volanul autovehiculului 31-TM-7 845, a circulat în oraşul Deta i-a permis să oprească salvator în momentul în care un pieton imprudent a traversat strada fără să se asigure, chiar prin faţa maşinii. Neasigurarea de care unii pietoni dau dovadă înaintea traversărilor le pune în pericol integritatea corporală şi, uneori, viaţa însăşi. Cu atît mai necesară este asigurarea pe timpul nopţii. Dacă un pieton observă apropiindu-se un autovehicul e bine să aştepte mai întîi trecerea acestuia, deoarece există riscul de a nu fi văzut la timp de respectivul conducător auto. Noaptea, cînd în mod firesc organismul are nevoie de odihnă, reflexele se diminuează, iar dificultăţile de orientare asupra drumului sporesc solicitarea la care este supus sistemul nervos. După cîteva ore de conducere în astfel de condiţii îşi face loc oboseala şi există riscul ţipirii la volan. De aceea, trebuie evitată plecarea la drumuri lungi în timpul nopţii, cînd pericolul accidentelor sporeşte proporţional cu distanţa străbătută. La cel mai mic semn de oboseală, automobiliştii sînt datori să oprească imediat autovehiculul în afara părţii carosabile, de preferat în locurile de parcare, pentru a se odihni. În acest răstimp, prezenţa autovehiculului trebuie semnalizată corespunzător.

Cum protejăm copiii ?

Majoritatea accidentelor cu victime din rîndul copiilor au un numitor comun: nesupravegherea acestora. Alegerea greşită a locurilor de joacă, în vecinătatea unor artere rutiere intens circulate, îi poate pune pe copii în situaţii periculoase. Oricînd aceştia pot să apară inopinat pe partea carosabilă a drumului, unde riscă să fie loviţi de autovehicule, fapt care trebuie să constituie pentru părinţi, pentru automobiliştii, ca şi pentru toţi adulţii aflaţi în apropiere un semnal de alarmă.

Un mare număr de evenimente nedorite, în care sînt implicaţi copiii, se datoresc traversării neregulamentare a arterelor rutiere. Această comportare a multor copii este urmarea exemplului dat de părinţi, de felul în care aceştia înţeleg să respecte ei înşişi normele rutiere şi ale conduitei preventive. Cu atît mai regretabil este faptul că unii copii au fost accidentaţi chiar în prezenţa părinţilor şi din neglijenţa acestora. În judeţul Călăraşi, o fetiţă de 8 ani a fost grav accidentată de un autovehicul, în timp ce cobora din cabina tractorului condus de tatăl său, fără ca acesta să observe apropierea maşinii respective. Adeseori, decisivă în prevenirea unor asemenea accidente este atitudinea celor de la volan. Iată, de pildă, cazul unui automobilist foarte atent. Acesta, conducînd maşina după toate normele conduitei preventive, a putut să evite în Constanţa accidentarea a doi copii care apăruseră, brusc, nesupravegheaţi, în faţa maşinii.

În luna mai, posesorii de autoturisme proprietate personală vor circula după cum urmează: în zilele de duminică 8 şi 22 mai, cei cu autoturisme avînd numere de înmatriculare cu soţ; în zilele de duminică 15 şi 29 mai, cei cu autoturisme avînd numere de înmatriculare fără soţ.

vremea

Institutul de meteorologie şi hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 5 mai, ora 20 — 8 mai, ora 20. În ţară: Vremea va fi caldă, chiar călduroasă în sudul ţării, iar cerul variabil, cu înnorări accentuate la început în regiunile nordice, iar în partea a doua a intervalului şi în cele vestice şi centrale, unde local vor cădea ploi, care vor avea şi caracter de aversă, însoţite de descărcări electrice. În restul ţării, averse de ploaie şi descărcări electrice izolate. Vîntul va prezenta unele intensificări în sud-vest şi estul extrem din sectorul sudic, în partea a doua a intervalului. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 8 şi 16 grade, iar maximele între 20 şi 30 de grade, izolat mai ridicate în Cîmpia Română. **În Bucureşti:** Vremea va fi caldă, iar cerul variabil, favorabil averselor de ploaie şi descărcărilor electrice în partea a doua a intervalului. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 10 şi 12 grade, iar maximele între 28 şi 30 de grade.

DIN ACTIVITATEA PARTIDELOR DEMOCRATICE ŞI PROGRESISTE DIN NOILE STATE INDEPENDENTE

Un pas important pe calea întăririi unităţii naţionale în Zimbabwe

Recent, la Harare au avut loc lucrările Congresului extraordinar al partidului Uniunea Naţională Africană din Zimbabwe — Frontul Patriotic (Z.A.N.U. — F.P.). Principalul punct pe ordinea de zi a fost ratificarea acordului semnat la 22 decembrie anul trecut cu privire la unificarea cu partidul Frontul Patriotic — fost Uniunea Poporului African din Zimbabwe (Z.A.P.U.). Congresul, la care au participat peste 3 000 de delegaţi, a aprobat în unanimitate acordul de unificare realizat de cele două formaţiuni politice.

În cadrul dezbaterilor congresului a luat cuvîntul preşedintele Republicii Zimbabwe şi preşedinte al partidului Z.A.N.U. — F.P., Robert Mugabe. Evocînd drumul străbătut de tînărul stat african în cei opt ani care au trecut de la proclamarea independenţei (18 aprilie 1980), vorbitorul a subliniat că realizarea partidului unic reprezintă o importantă victorie politică pe calea înfăptuirii aspiraţiilor de libertate, progres şi bunăstare ale poporului zimbabwean. Unitatea, a spus Robert Mugabe, este indispensabilă dacă Zimbabwe doreşte să-şi menţină identitatea naţională. Înaintarea spre socialism se poate face cu succes numai dacă poporul este unit din punct de vedere politic şi ideologic. „O naţiune divizată se expune singură manipulării de către duşmani, iar securitatea sa este periclitată. Or, este cunoscut că unul din obiectivele unităţii noastre naţionale este consolidarea independenţei ţării". Preşedintele Z.A.N.U. — F.P. a adăugat că duşmanii Republicii Zimbabwe sînt nemulţumiţi din cauza realizării unităţii naţionale, deoarece aceasta întăreşte securitatea internă şi micşorează şansele de imixtiune ale duşmanului.

Aşa cum se ştie, în ultimul an, Republica Sud-Africană şi-a intensificat incursiunile armate, actele teroriste şi presiunile economice împotriva ţărilor din „prima linie", inclusiv a Republicii Zimbabwe. Numai în a doua jumătate a anului 1987 elemente teroriste, aflate în soldă regimului de la Pretoria, au comis peste 100 de acţiuni în zonele de est ale ţării, în urma cărora şi-au pierdut viaţa numeroşi locuitori paşnici şi au fost aduse daune considerabile economiei naţionale. Agenţi sud-africani au săvîrşit, de asemenea, o serie de atentate cu bombe la sediul ale Congresului Naţional African (A.N.C.) de pe teritoriul zimbabwean, unele chiar în capitala ţării, Harare. Recent, aici a avut loc un proces, printre cei şase acuzaţi aflîndu-se cinci albi. Aceste acţiuni teroriste urmăresc să destabilizeze situaţia internă a ţărilor din „prima linie", să creeze haos şi panică pentru a facilita instaurarea controlului R.S.A. asupra întregii Africi australe. Poporul zimbabwean este hotărît însă să-şi apere libertatea cucerită cu preţul unor imense jertfe. La sfîrşitul lunii ianuarie, în cadrul măsurilor luate pentru contracararea provocărilor sud-africane, parlamentul de la Harare a prelungit cu încă şase luni starea de urgenţă în ţară. Concomitent, au fost accelerate pregătirile pentru realizarea unităţii politice. Acordul încheiat la 22 decembrie sub lozinca *„Un singur popor, un singur Zimbabwe"* este o expresie a convingerii celor două organizaţii că stabilitatea politică, dezvoltarea economică şi socială nu pot fi realizate decît în condiţii de pace şi unitate, în special prin uniunea Z.A.N.U. — F.P. şi Z.A.P.U. Partidul nou creat — relevă documentul — îşi propune edificarea unei societăţi socialiste în Zimbabwe, pe baza principiilor marxism-leninismului. Aşa cum se ştie, acordul de unificare a fost ratificat de congresul din luna martie al Z.A.P.U., iar în perioada următoare şi de Congresul extraordinar al Z.A.N.U. — F.P.

Cu prilejul cuvîntării rostite în cadrul ultimei reuniuni, preşedintele Robert Mugabe şi-a exprimat convingerea că activităţile teroriste inspirate de R.S.A. vor înceta şi că acest fapt va crea premisele necesare unei dezvoltări economico-sociale accelerate a ţării, contribuind, totodată, la „instaurarea unui climat de speranţă şi hotărîre în rîndurile poporului".

Congresul a adoptat, de asemenea, o serie de rezoluţii în care condamnă R.S.A. pentru continuarea ocupării ilegale a Namibiei şi agresiunile împotriva ţărilor vecine, în special a Angolei, reafirmînd sprijinul Republicii Zimbabwe faţă de lupta poporului namibian sub conducerea S.W.A.P.O.

Prin întreaga sa desfăşurare, recentul Congres extraordinar al Z.A.N.U. — F.P. a constituit un eveniment politic de o importanţă deosebită în viaţa tinerei ţări africane. El a confirmat încă o dată hotărîrea poporului zimbabwean de a acţiona pe toate căile pentru consolidarea independenţei şi unităţii naţionale, pentru făurirea unui stat unitar şi puternic, o adevărată *„casă de piatră"* — cum sună în traducere denumirea de Zimbabwe.

ACTUALITATEA SPORTIVĂ

„Cupa României" la fotbal

În sferturile de finală — şapte divizionare „A" şi... C.F.R. Paşcani

Aşadar, surpriza actualei ediţii a „Cupei României" la fotbal a furnizat-o echipa **C.F.R. Paşcani** — singura divizionară „B" care reuşeşte să se califice în sferturile de finală ale traditionalei competiţii fotbalistice, alături de divizionarele „A" **Steaua, Dinamo, Victoria, Universitatea Craiova, Corvinul, Sportul studenţesc** şi **Rapid.** În faza optimilor de finală, meciurile au fost în general viu disputate, ieri doar Dinamo şi Victoria reuşind să-şi asigure calificarea la scoruri clare. Craiovenii au învins la limită, Corvinul, Sportul studenţesc şi C.F.R. Paşcani după prelungiri, iar Rapid — cu foarte mari emoţii — de-abia după executarea celei de-a şasea lovituri de la 11 m.

Menţionînd că partidele din sferturile de finală ale „Cupei României" vor avea loc la 8 iunie, consemnăm, pe scurt, cîteva momente din partidele de ieri, aşa cum au rezultat din transmisia crainicilor radiodifuziunii ● **La Buzău:** Dinamo — F.C.M. Progresul Brăila 4—1 (3—0). Dinamoviştii s-au impus destul de uşor, înscriind 3 goluri în prima jumătate de oră (prin Orac, Mihăescu şi Timiş). Brăilenii au redus scorul prin Văsîi (min. 50), pentru ca Andone să pecetluiască rezultatul în min. 72, marcînd cu capul la o fază foarte frumoasă ● **Tg. Jiu:** Victoria — C.S.M. Reşiţa 2—0 (0—0). Experienţei şi omogenităţii echipei bucureştene, fotbaliştii reşiţeni i-au replicat cu mult curaj pînă în min. 57, cînd Nuţă (intrat după pauză) deschide scorul şi, tot el, îl majorează în min. 75 ● **Alba Iulia:** Universitatea Craiova — S. C. Bacău 2—1 (1—1). Evident echilibru de forţe, deşi teritorial craiovenii au dominat ceva mai mult. Ei au deschis scorul în min. 20, prin Biţă, pentru ca, nu prea tîrziu, băcăuanii să egaleze, printr-un atac fulgerător, prin Andronic. Universitatea Craiova şi-a asigurat victoria datorită golului (din min. 50) înscris de Bica ● **Făgăraş:** Corvinul Hunedoara — Petrolul Ploieşti 2—1 (după prelungiri). Nici un gol pînă la pauză! Apoi, ploieştenii înscriu prin I. Manea (min. 71), iar hunedorenii egalează prin Klein (min. 85). Învingătorul avea să fie stabilit în prelungiri, cu numai 3 minute înaintea încheierii acestora. Golul victoriei l-a marcat Văetuş ● **Sibiu:** Sportul studenţesc — Olimpia I.U.M. Satu Mare 3—2 (după prelungiri). Divizionara „B" Olimpia a jucat fără complexe în faţa unei formaţii cu jucători mult mai experimentaţi! De altfel, sătmărenii au deschis scorul (Bolba, min. 26) şi, după ce au egalat... tot ei (Dobraş — autogol, min. 38), au luat conducerea în min 47 (prin Seneş). În continuare însă studenţii au egalat (2—2 în min. 75, prin Coraş), dar calificarea şi-au asigurat-o de-abia în prelungiri (min 100) prin golul lui Pană. ● **Braşov:** C.F.R. Paşcani — F.C. Olt 2—1 (după prelungiri). Avea să fie meciul-surpriză al „optimilor" de finală! Probabil că jucătorii de la F.C. Olt nu se aşteptau la o replică atît de dîrză. Deşi au dominat în multe momente ale jocului, n-au reuşit să-şi depăşească adversarii. Fotbaliştii din Paşcani, după ce au ratat un penalti (min 19, prin Chereşi), aveau să înscrie mai întîi... în propria poartă, prin Caramalău, min 59 (şi F.C. Olt a luat conducerea pe tabela de marcaj), iar apoi în poarta adversă (min. 85, prin Irimia) egalînd. În prelungiri, în minutul 115, acelaşi Chereşi (vrînd să-şi răscumpere greşeala...) a marcat golul victoriei printr-o lovitură liberă de la distanţă. ● **Tîrgovişte:** Rapid — F.C. Argeş 5—4 (după executarea loviturilor de la 11 m). Risipă de energie din partea ambelor tabere. Nici un jucător nu şi-a menajat forţele, deşi cele două echipe au o situaţie precară în campionat. Pe timpul celor 90 de minute obişnuite şi apoi în celelalte 30 ale prelungirilor nu s-a marcat nici un gol. Departajarea s-a făcut, conform regulamentului, prin executarea loviturilor de la 11 m. Fiecare echipă a executat cîte 6 lovituri. Scor: 5—4 pentru Rapid. (Partida Steaua — F.C. Maramureş, disputată la 10 aprilie, s-a încheiat, după cum se ştie, cu scorul de 3—1 în favoarea echipei bucureştene).

Administraţia de stat Loto-Pronosport informează:

NUMERELE EXTRASE LA TRAGEREA PRONOEXPRES DIN 4 MAI 1988

Extragerea I: 6 23 27 18 21 41.

Extragerea a II-a: 29 44 15 26 32 3.

„Centura de aur"

Au sosit primii oaspeţi

● În vederea participării la ediţia din acest an a „Centurii de aur" (9—15 mai, la Bucureşti), primii oaspeţi au sosit. Este vorba de pugiliştii sovietici (cu formaţie completă) şi de patru pugiliştii din Ghana (prezenţă inedită la tradiţionala noastră competiţie internaţională). Sînt aşteptaţi să sosească azi şi pugiliştii cubanezi, care, de fiecare dată, au avut o bună prestaţie la „Centura de aur". Din lotul ce va reprezenta boxul din Cuba fac parte, între alţii, Emilio Paisan (semimuscă), Daniel Miranda (muscă), Ramon Gonzales (pană) şi Mario Echevaria (semiuşoară), învingători zilele trecute în turneul internaţional de la Karlsruhe (R.F. Germania). După cum am anunţat, la „Centura de aur" şi-au confirmat participarea boxeri din 12 ţări.

● La federaţia noastră de specialitate am aflat că galele pentru „Centura de aur" vor fi găzduite la Palatul sporturilor din Capitală. Programul este următorul: luni, marţi şi miercuri — cîte două gale (de la ora 15,30 şi ora 18,30), joi şi vineri — galele semifinale (în fiecare zi de la ora 18), sîmbătă — zi de odihnă, iar duminică — gala finală, cu începere de la ora 10.

★

ATLETISM. ● În concursul internaţional de atletism desfăşurat pe stadionul din Hiroshima, sportivii români s-au remarcat, obţinînd trei victorii: Mihaela Pogăceanu a cîştigat proba de 100 m garduri în 13"06/100, Doina Melinte a sosit prima la 3 000 m, cu timpul de 9'22"01/100, iar Sorin Matei s-a situat pe locul I la săritura în înălţime, cu 2,20 m. ● Cu prilejul unui concurs desfăşurat pe stadionul „23 August" din Capitală, dinamovista Daniela Costian a stabilit un nou record republican în proba de aruncare a discului, cu performanţa de 73,84 m. Vechiul record îi aparţinea cu 73,78 m.

VOLEI. În turneul internaţional masculin de volei de la Szekesfehervar (Ungaria), reprezentativa Cubei a întrecut cu scorul de 3—1 (15—10, 3—15, 16—14, 15—11) formaţia R.P.D. Coreene, iar echipa Ungariei a dispus cu 3—0 (15—1, 15—7, 15—10) de selecţionata de tineret a Iugoslaviei.

Rubrică de **Ion DUMITRIU**

teatre

● Teatrul Naţional (14 71 71, Sala mare): **Marea** — 18; (sala Amfiteatru): **Torquato Tasso** — 18; (sala Atelier): **Clovnii** — 18; (sala Studio '99): **„Pompei şi Herculanum". Prezintă: Victoria Anghelescu** — 17,30

● Filarmonica „George Enescu" (15 68 75, sala Studio): **Recital de pian Viorel Ţepeş — Skriabin, Chopin, Stravinski, Liszt** — 17,30; (Ateneul Român): **Concert simfonic. Dirijor: Ervin Acel. Solişti: Nicolae Licareţ, Romică Rîmbu** — 19

● Opera Română (13 18 57): **Carmen** — 18

● Teatrul de operetă (13 63 48): **My fair lady** — 18

● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu, 14 75 46): **Romeo şi Julieta la sfîrşit de noiembrie** — 18; (sala Grădina Icoanei, 11 95 44): **Dialoguri** — 18

● Teatrul Mic (14 70 81): **Doamna cu camelii** — 19

● Teatrul Foarte Mic (14 09 05): **Pentru ce-am murit** — 19,30

● Teatrul de comedie (16 64 60): **Regele Ioan** — 18

● Teatrul „

Datoria externă — o grea povară pentru țările Americii Latine

● Dobînzile excesive secătuiesc economia națională a țărilor debitoare ● Dialogul constructiv — unica modalitate a unei soluții echitabile

BRASILIA 4 (Agerpres). — Participanții la lucrările Reuniunii de la Brasilia consacrate problemei datoriei externe latino-americane s-au pronunțat în discursurile rostite pentru intensificarea programelor de elaborare a unor soluții vizînd depășirea dificultăților social-economice naționale generate, în primul rînd, de menținerea la cote înalte a serviciului datoriei. Ei au arătat că numai în ultimii 15 ani datoria externă latino-americană a sporit de la 42 miliarde de dolari la aproximativ 410 miliarde de dolari, constituindu-se într-o piedică aproape insurmontabilă în calea dezvoltării țărilor din regiune. Majoritatea vorbitorilor au opinat că, în actualele condiții impuse de creditori, datoria externă regională nu poate fi rambursată, plata dobînzilor devenind o obligație fără sfîrșit, o nouă formă prin care statele puternic industrializate spoliază economiile naționale ale țărilor în curs de dezvoltare, condamnate astfel la statutul de „debitori permanenți".

A fost avansată ideea creării unui for internațional al statelor debitoare, în care America Latină a fost chemată să joace un rol activ în direcția soluționării prin dialog, în spirit de echitate și dreptate, a întregii problematici generate de datoria externă, inclusiv sub aspectele ei politice. S-a insistat asupra adoptării unor programe de măsuri realiste și eficiente de depășire a actualei crize ce confruntă economiile naționale latino-americane.

CARACAS 4 (Agerpres). — La Caracas au continuat lucrările seminarului privind locul și rolul Americii Latine în economia mondială. Vorbitorii au reflectat gravele dificultăți social-economice din regiune, generate de ritmul lent de redresare a economiilor naționale, în condițiile poverii uriașe a datoriei externe, și au evidențiat impactul politic pe care îl are această problemă pe plan național și internațional. S-a făcut apel la intensificarea eforturilor consacrate găsirii unei soluții echitabile la problema datoriei externe, pe calea lansării unui dialog constructiv între debitori și creditori și prin abandonarea de către aceștia din urmă a poziției lor rigide actuale. A fost relevată necesitatea de a se reveni la dobînzi rezonabile atît în ceea ce privește rambursarea datoriei externe, cît și avansarea de noi împrumuturi.

SAN JOSE 4 (Agerpres). — Miniștrii centroamericani ai economiei, reuniți la San Jose, au procedat la dezbaterea unui program special al O.N.U. de cooperare în sprijinul dezvoltării social-economice a regiunii. Programul cuprinde 23 de proiecte de asistență economică și financiară de urgență pentru statele centroamericane, ce urmează să fie supuse atenției Adunării Generale a O.N.U., la 11 mai, ca o contribuție la eforturile generale de instaurare a unui climat real de pace, securitate și cooperare în America Centrală.

Vorbitorii au subliniat necesitatea de a se acorda o atenție sporită proceselor naționale de redresare economică, ameliorării condițiilor de rambursare a datoriei externe regionale, problemelor energetice regionale. În legătură cu acest ultim aspect, s-a recomandat adoptarea unor programe vizînd asigurarea resurselor de energie necesare țărilor din regiune, în genere deficitare la acest capitol.

„Fondurile irosite pe înarmări să fie folosite pentru lichidarea șomajului!"

BONN 4 (Agerpres). — La München s-au încheiat lucrările unei conferințe a organizațiilor Partidului Ecologist din Bavaria, consacrată problemelor industriei militare din acest land vest-german. În cadrul dezbaterilor s-a arătat că, în prezent, R.F. Germania se situează pe locul cinci pe glob în privința producției de armament și că cinci din principalele zece companii vest-germane producătoare de arme își au sediile în Bavaria. Cei peste 300 de participanți la reuniune au cerut guvernului vest-german să renunțe la politica de înarmare, să transforme întreprinderile militare în uzine producătoare de bunuri cu destinație civilă și să aloce fondurile irosite pe înarmări în scopul luptei împotriva șomajului și a poluării mediului înconjurător.

Manevrele militare ale N.A.T.O. — factor de tensiune în Mediterana

TRIPOLI 4 (Agerpres). — Comitetul Popular al Biroului de Legături Externe al Marii Jamahirii Arabe Libiene Populare Socialiste a dat publicității o declarație în care se arată că manevrele militare ale N.A.T.O., care se desfășoară în Marea Mediterană, constituie o amenințare directă la adresa securității, independenței și suveranității țărilor din regiune și un pericol pentru navigația aeriană și maritimă, pentru pasagerii civili, ca și pentru comerțul internațional. Marea Jamahirie Arabă Libiană Populară Socialistă cheamă popoarele din regiune și opinia publică internațională să acționeze pentru încetarea acestor manevre — transmite agenția J.A.N.A.

ROMA 4 (Agerpres). — În regiunile din sudul Italiei au început manevrele de anvergură ale N.A.T.O. sub denumirea de „Dragon Hammer '88". Participă trupele terestre și unități aeriene ale țărilor membre ale N.A.T.O. și ale Franței și Spaniei. Manevrele se vor desfășura pînă pe 14 mai. În paralel cu acestea, în diferite regiuni ale Mării Mediterane se desfășoară exerciții navale ale N.A.T.O., la care iau parte vase ale S.U.A., Italiei, Marii Britanii, R.F.G. și Turciei.

Noi acțiuni pe calea normalizării relațiilor între state

La Atena, Islamabad și Addis Abeba — contacte în vederea reglementării problemelor litigioase

ATENA 4 (Agerpres). — Primul-ministru al Greciei, Andreas Papandreu, l-a primit pe primarul Istanbulului, Bedreddin Dalan, aflat într-o vizită oficială la Atena, care i-a remis un mesaj personal din partea premierului turc, Turgut Ozal — informează agenția Taniug.

După întrevedere, șeful guvernului elen a declarat presei că mesajul este foarte pozitiv și constituie o reafirmare a spiritului de la Davos și de la Bruxelles. Cu acest prilej, premierul Papandreu a anunțat că a acceptat invitația primarului de a vizita Istanbulul, precizînd că aceasta va avea loc la cîteva luni după vizita pe care o va efectua, în iunie, la Atena premierul turc Ozal.

ISLAMABAD 4 (Agerpres). — Președintele Pakistanului, Mohammad Zia-ul Haq, l-a primit pe trimisul special al primului-ministru al Indiei, K. Menon, secretar de stat în Ministerul de Externe, cu care a discutat probleme ale relațiilor bilaterale, aspecte ale situației regionale. După cum informează agenția P.T.I., a fost exprimată dorința părților de a acționa pentru întărirea încrederii reciproce și normalizarea, în continuare, a relațiilor dintre cele două țări.

ABU DHABI 4 (Agerpres). — Într-un interviu publicat de cotidianul „Al Ittihad", din Abu Dhabi, ambasadorul Sudanului în Etiopia a făcut cunoscut că reprezentanți ai autorităților de la Khartum și Addis Abeba se vor reuni la 10 mai a.c. pentru pregătirea reuniunii Comitetului ministerial comun Sudan-Etiopia în vederea reglementării problemelor dintre cele două țări — informează agenția M.E.N.

Pentru accesul neîntîrziat la independență al poporului namibian

O declarație a președintelui S.W.A.P.O.

WASHINGTON 4 (Agerpres). — Într-o cuvîntare rostită la Washington, președintele S.W.A.P.O., Sam Nujoma, a cerut Administrației americane să adopte măsuri concrete pentru a determina regimul rasist de la Pretoria să se retragă din Namibia și să creeze condițiile pentru accesul neîntîrziat la independență al poporului namibian. El a subliniat că lupta de eliberare a poporului namibian trebuie să continue în paralel cu presiunile internaționale asupra R.S.A., care nu dorește să părăsească de bună voie teritoriul namibian. Vorbitorul a mai arătat că S.W.A.P.O. acționează pentru crearea în Namibia a unui stat nealiniat, democratic și a declarat că, o dată cu preluarea puterii, organizația pe care o conduce se va ocupa cu prioritate de lichidarea instituțiilor coloniale și dezvoltarea economică a țării.

HELSINKI 4 (Agerpres). — La Helsinki s-a deschis, miercuri, Biroul de informații al Organizației Poporului din Africa de Sud-Vest (S.W.A.P.O.). Biroul își propune să contribuie la difuzarea de informații veridice despre situația din Namibia și Africa australă în ansamblu, despre lupta poporului namibian pentru libertate și independență.

Biroul de informații al S.W.A.P.O. la Helsinki a fost deschis ca urmare a acțiunilor întreprinse de 66 de organizații finlandeze care participă la „Campania pentru izolarea R.S.A.".

Ripostă hotărîtă acțiunilor agresive ale R.S.A. împotriva statelor africane din „prima linie"

LUANDA 4 (Agerpres). — Forțele militare ale guvernului Angolei au repurtat, în ultimul timp, succese notabile în acțiunile de luptă în zona Cuito Cuanavale, din sudul țării — informează autoritățile militare locale. În zona Cuito Cuanavale, de mare importanță strategică, trupele guvernamentale s-au confruntat, de mai mult timp, cu forțe militare contrarevoluționare, care sînt sprijinite de un adevărat corp expeditionar militar sud-african.

BERLIN 4 (Agerpres). — R.D. Germană va continua să sprijine ferm poporul Mozambicului în lupta sa pentru consolidarea independenței naționale și apărarea păcii în Africa australă — a declarat Erich Honecker, secretar general al C.C. al P.S.U.G., președintele Consiliului de Stat al R.D.G., în cursul convorbirii prilejuite de primirea ministrului mozambican de externe, Pascoal Macumbi, aflat în vizită oficială la Berlin. Părțile au condamnat, totodată, politica regimului rasist sud-african de destabilizare și agresiune față de țările africane vecine — relatează agenția A.D.N.

HARARE 4 (Agerpres). — Președintele Mozambicului, Joaquim Chissano, a arătat că politica dusă de autoritățile minoritare de la Pretoria în regiune afectează puternic situația economică și socială a țărilor din „prima linie". Vorbind la Bulawayo (Zimbabwe) cu prilejul inaugurării tîrgului internațional din acest an, șeful statului mozambican a relevat că statele din „prima linie" sînt hotărîte, în pofida acțiunilor destabilizatoare ale R.S.A. în zonă, să continue eforturile pentru progres, în direcția dezvoltării economiilor lor naționale, informează agenția China Nouă.

Convorbiri cvadripartite la Londra

LONDRA 4 (Agerpres). — La Londra s-a desfășurat o reuniune consacrată problemelor încetării operațiunilor militare pe teritoriul angolez și accesului la independență al Namibiei, la care au luat parte reprezentanți ai Angolei, Cubei, R.S.A. și S.U.A. Părțile au convenit să se întîlnească din nou într-o localitate din Africa, transmit agențiile T.A.S.S. și Prensa Latina.

ORIENTUL MIJLOCIU

● Secretarul general al O.N.U. și cancelarul federal al Austriei critică politica Israelului ● Necesitatea prezenței O.E.P. la o eventuală conferință internațională de pace

NAȚIUNILE UNITE 4 (Agerpres). — Secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, a declarat că invazia trupelor israeliene în sudul Libanului constituie o nouă violare a suveranității acestei țări și s-a pronunțat pentru retragerea totală a acestora.

VIENA 4 (Agerpres). — Cancelarul federal al Austriei, Franz Vranitzky, a declarat că țara sa urmărește cu profundă îngrijorare recentele evoluții din Orientul Mijlociu și măsurile luate de Israel în teritoriile arabe ocupate. Într-un interviu acordat publicației israeliene „Davar", el a relevat că recurgerea la metode militare și la violență sînt de natură să pericliteze procesul convocării unei conferințe de pace.

AMMAN 4 (Agerpres). — În cadrul unei conferințe internaționale de pace asupra Orientului Mijlociu, poporul palestinian trebuie să fie reprezentat de Organizația pentru Eliberarea Palestinei, singurul său reprezentant legitim — a declarat regele Hussein al Iordaniei. El a subliniat că Iordania „sprijină fără rezerve" poziția palestiniană la o eventuală conferință internațională de pace — transmite agenția EFE.

Opțiuni ale politicii interne și externe a R. S. Cehoslovace

Adunarea Federală a aprobat programul noului guvern

PRAGA 4 (Agerpres). — Președintele Guvernului R. S. Cehoslovace, Lubomir Strougal, prezentînd programul noului cabinet în fața Adunării Federale, a trecut în revistă realizările obținute în înfăptuirea sarcinilor perioadei precedente, precum și unele deficiențe constatate. Principala atenție a fost acordată măsurilor de lichidare a lipsurilor manifestate, subliniindu-se necesitatea perfecționării conducerii economiei, reducerii aparatului administrativ, întăririi autogestiunii și autofinanțării, introducerii unor forme noi, avansate, de colaborare economică internațională.

În ce privește politica externă, președintele guvernului cehoslovac a relevat că la baza acesteia se vor afla, în continuare, dezvoltarea relațiilor de colaborare multilaterală cu țările socialiste, lupta pentru întărirea securității internaționale, pentru pace și dezarmare. În acest cadru, premierul a examinat inițiativele Cehoslovaciei privind crearea unei zone de încredere și a unor relații de bună vecinătate între statele situate pe linia de contact dintre țările Tratatului de la Varșovia și cele ale N.A.T.O., precum și cele adresate — împreună cu Guvernul R.D.G. — Guvernului R.F.G. referitoare la crearea unei zone libere de arma chimică și a unui coridor denuclearizat.

Adunarea Federală, a cărei sesiune și-a încheiat lucrările, a aprobat programul noului guvern.

Alegerile preliminare din S.U.A.

George Bush (Partidul republican) și Michael Dukakis (Partidul democrat) continuă ascensiunea în cursa pentru Casa Albă

WASHINGTON 4 (Agerpres). — În statele Ohio și Indiana, ca și în districtul federal Columbia s-au desfășurat alegerile preliminare ce joacă un rol important în clarificarea situației principalilor candidați ai partidelor republican și democrat pentru obținerea învestiturii în vederea alegerilor prezidențiale din S.U.A. din luna noiembrie. În tabăra republicană victoria a fost obținută în toate cele trei etape de actualul vicepreședinte George Bush, pentru care s-a pronunțat marea majoritate a alegătorilor republicani. În cadrul Partidului democrat, în statele Indiana și Ohio a ieșit învingător guvernatorul statului Massachusetts, Michael Dukakis. Principalul său oponent, candidatul de culoare Jesse Jackson, a obținut victoria în districtul federal Columbia.

AGENȚIILE DE PRESĂ — *pe scurt*

PRIMIRE. Secretarul general al C.C. al P.C.U.S., Mihail Gorbaciov, l-a primit la Kremlin pe Kim Yong Nam, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.C., ministru al afacerilor externe al R.P.D. Coreene — transmite agenția T.A.S.S. Au fost abordate relațiile dintre cele două țări, precum și probleme actuale ale vieții internaționale, inclusiv situația din Peninsula Coreeană.

ÎNTREVEDERE. Secretarul de Stat al S.U.A., George Shultz, a avut o întrevedere cu Hermann Axen, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.S.U.G., președintele Comisiei pentru probleme externe al Camerei Populare a R.D. Germane, aflat în vizită în S.U.A. În cursul convorbirii au fost abordate aspecte ale dezvoltării relațiilor dintre R.D.G. și S.U.A., precum și probleme privind situația internațională.

SCHIMB DE NOTE. La Bonn a avut loc schimbul de note între U.R.S.S. și R. F. Germania referitoare la desfășurarea inspecției pe teritoriul R.F.G., în conformitate cu Tratatul sovieto-american de lichidare a rachetelor nucleare cu rază medie și mai scurtă de acțiune.

VIZITĂ. Președintele Republicii Afganistan, Najibullah, a sosit în India într-o vizită oficială de trei zile. El urmează să aibă convorbiri cu primul-ministru indian, Rajiv Gandhi, asupra unor probleme privind situația din regiune.

CONVORBIRI. Zhao Ziyang, secretar general al C.C. al P.C. Chinez, a primit pe ministrul de externe al Japoniei, Sosuke Uno, care efectuează o vizită în R.P. Chineză. După cum relatează agenția China Nouă, au fost examinate îndeosebi probleme ale relațiilor dintre cele două țări. Ministrul japonez a fost primit, de asemenea, de Li Peng, premierul Consiliului de Stat.

LA BEIJING a fost semnat un plan de cooperare culturală între R. P. Chineză și U.R.S.S. pe perioada 1988—1990. Documentul a fost semnat de ministrii culturii ai celor două țări.

UN PROTOCOL privind schimburile științifice și în domeniul educației a fost semnat în capitala Greciei între Universitatea din Tirana și Universitatea din Atena.

COOPERAREA ÎNTRE R.A. YEMEN ȘI R.D.P. YEMEN. La Sanaa au început convorbirile dintre delegațiile R.A. Yemen și R.D.P. Yemen referitoare la problemele întăririi și extinderii formelor de cooperare bilaterală și unificării țării pe cale pașnică și democratică. Cele două delegații sînt conduse de președintele R.A. Yemen, Ali Abdullah Saleh, și Ali Salem Al-Beedh, secretar general al C.C. al Partidului Socialist Yemenit.

EXPERIENȚĂ NUCLEARĂ. După cum relatează agenția T.A.S.S., la 4 mai pe poligonul din zona Semipalatinsk a fost efectuată o explozie nucleară subterană cu puterea între 20 și 150 kilotone. Explozia a avut loc în scopul perfecționării tehnicii militare — precizează T.A.S.S.

ADUNAREA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII. În cadrul Adunării Mondiale a Sănătății, care are loc la Geneva, participanții la dezbateri s-au pronunțat pentru înfăptuirea obiectivului O.M.S., și anume asigurarea sănătății tuturor oamenilor de pe Terra pînă în anul 2000. De asemenea, s-a subliniat necesitatea prevenirii și tratării diferitelor boli de mare răspîndire și a îmbunătățirii stării de sănătate a populației întregii omeniri.

GUVERNUL S.U.A. a cerut Congresului să aprobe creșterea exporturilor de arme ale țării cu 3,3 miliarde dolari, informează ziarul „New York Times". Publicația precizează că S.U.A. vor exporta, în viitorul an financiar, arme în valoare de circa 15 miliarde dolari, în 33 de state.

DECES. La Roma a încetat din viață, la vîrsta de 82 de ani, Paolo Stoppa, unul din marii actori ai Italiei din ultimii 40 de ani. În film a realizat creații notabile în „Miracol la Milano", regia Vittorio de Sica, sau „Gheparduł", regizat de Luchino Visconti.

LUMEA CAPITALULUI ÎN ADEVĂRATA EI ÎNFĂȚIȘARE

Relatări, frecvente în ultimul timp, ale presei occidentale aduc în atenție situații flagrante de nesocotire a unor drepturi și libertăți fundamentale ale omului, cum sînt dreptul la muncă, la educație, la sănătate sau la locuință. Milioane de oameni nu au asigurat un loc de muncă, ingroșînd numărul șomerilor, cu tot cortegiul de tragedii ce decurg din această situație pentru ei și familiile lor. Tineretul și femeile sînt, în mod special, categoriile sociale extrem de defavorizate. Motive de preocupare oferă, totodată, situația muncitorilor străini — primele victime ale concedierilor în condițiile recesiunii economice — ca și extinderea unor fenomene de o deosebită nocivitate, cum sînt debusolarea morală, criminalitatea, alcoolismul, toxicomania, marginalizarea socială. La acestea se adaugă racolarea specialiștilor, a muncitorilor cu înaltă calificare spre profitul marilor monopoluri. Este cunoscutul fenomen numit în presa internațională „furtul creierelor".

Acestea sînt adevăratele probleme ce se cer soluționate în numele drepturilor omului, ce se cer să fie dezbătute în cadrul reuniunii general-europene de la Viena, al altor foruri și organizații internaționale, soluționarea lor reală, în spirit umanitar, constituind unul din marile imperative actuale.

SPECTRUL ȘOMAJULUI — O AMENINȚARE TOT MAI APĂSĂTOARE

„Trei milioane de italieni caută de lucru și nu găsesc"... Cu aceste cuvinte își începe revista italiană **„L'ESPRESSO"**, *într-un număr recent, un sugestiv reportaj social asupra unuia din cele mai grave fenomene, în continuă extindere în țările occidentale: ȘOMAJUL. Reproducem, cu unele prescurtări, articolul din „L'Espresso".*

Maria Rita Olivetti, 28 ani, licențiată în drept — „Magna cum laudae", logodită, familie fără probleme de ordin economic. Este tînăra din Roma care s-a sinucis la 28 ianuarie; concediată de peste un an, ea a eșuat în toate încercările sale de a găsi un loc de muncă; situația de șomeră fără perspective devenise din ce în ce mai greu de suportat.

La 1 februarie erau comunicate datele trimestriale cu privire la forțele de muncă: numărul șomerilor a atins pentru prima dată 3 milioane; dintre aceștia, 72 la sută sînt tineri între 14 și 29 de ani. Printre ei se numără și Maria Rita. Pentru o bună parte dintre cei 2 127 000 tineri și tinere în căutare de lucru frustrarea este cotidiană. Celor care caută de lucru fără să găsească le rămîn puține căi de ieșire: să se descurce cu diferite activități așteptînd „ziua cea mare"; să găsească forme de adaptare treptată; să „coacă" sămînța revoltei. Spectrul unei „revolte sociale" iminente a fost evocat recent de sociologul Franco Ferrarotti.

O explozie este, într-adevăr, iminentă? Și care este terapia pentru a împiedica declanșarea ei? Există trei categorii sociale expuse cu prioritate șomajului: femeile, tinerii și cei din Sud. Femeile somere reprezintă 19,6 la sută din totalul forței de lucru feminine; tinerii, așa cum s-a spus, reprezintă 72 la sută din totalul șomerilor; în Sud, rata șomajului atinge în medie 19,9 la sută, față de 8 la sută în nordul țării. Cînd aceste caracteristici se suprapun, numărul femeilor meridionale somere reprezintă 32,3 la sută din totalul populației feminine active din Sud.

Pentru tineri în general, pe lîngă numărul incredibil de mare al celor șomeri, apar tot mai evidente unele caracteristici „calitative" îngrijorătoare ale șomajului. Crește numărul celor care sînt șomeri de peste un an; crește numărul tinerilor șomeri între 25—29 de ani; încep să se îngroașe rîndurile persoanelor de peste 30 de ani care sînt în căutarea primei ocupații. Sînt tot mai numeroși tinerii care riscă să nu obțină niciodată un loc de muncă permanent.

Fiecare, în funcție de sex, de nivelul de pregătire profesională, de studii, are posibilitatea maximă de a găsi de lucru la o anumită vîrstă; pe măsură ce această „vîrstă" este depășită, crește riscul de a rămîne pentru totdeauna fără ocupație permanentă. Cine rămîne în afara pieței muncii prea multă vreme după terminarea școlii nu mai are posibilitatea de a „prinde trenul".

Cu cei aproape 20 la sută din totalul șomerilor, Mezzogiorno reprezintă un adevărat „butoi cu pulbere" al șomajului, cu un potențial de explozie puternic datorită unui concurs de împrejurări: dinamica natalității, mult mai intensă decît în Nord, și nivelul mediu de școlarizare mai scăzut. În perioada 1985—1990, numărul persoanelor la vîrsta activă va crește în Sud cu 838 000 (de două ori mai mult față de zona centru-nord).

Înlocuirea celor care vor ieși între timp la pensie va permite angajarea numai a 40 la sută din acești tineri. Dar ceilalți?

30 DE MILIOANE DE „OAMENI DE PRISOS"

Datele difuzate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, grupînd principalele țări industrializate din lumea capitalistă, indică existența a 30 milioane șomeri în aceste state. Rate înalte ale șomajului se mențin în 17 țări occidentale, între care **BELGIA — 12,3 la sută** din totalul forței de muncă, **CANADA — 8,6 la sută, REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA — 9 la sută, SPANIA — 21,5 la sută, S.U.A. — 6,9 la sută, MAREA BRITANIE — 11,9 la sută, ITALIA — 11,1 la sută.**

Un memento tragic: „Articolul 1 din Constituție: Italia este o republică democratică fondată pe muncă". Sînt cuvintele înscrise pe această lozincă purtată de participanții la marșul ce a avut loc recent la Napoli, cu participarea a mii de tineri și tinere aflați în căutarea zadarnică a unui loc de muncă

„FURTUL CREIERELOR" — FORMĂ DE JAF ȘI SPOLIERE NEOCOLONIALISTĂ

La nenumăratele forme de jaf și spoliere, practicate de țările capitaliste și companiile transnaționale, se adaugă și „furtul creierelor", respectiv racolarea specialiștilor, îndeosebi din țările în curs de dezvoltare.

După cum subliniază date și studii publicate de diverse organisme internaționale, prin racolarea specialiștilor pe care țările în curs de dezvoltare i-au format și educat cu mari eforturi, țările respective „sînt private nu numai de prezent, ci și de viitor" — după cum arăta recent un studiu al Comisiei Economice O.N.U. pentru Africa. În ultimul sfert de secol, 750 000 de specialiști (oameni de știință, ingineri, medici etc.) au fost racolați și aduși în Statele Unite, Marea Britanie, Canada, R.F.G. și alte state occidentale care, potrivit datelor furnizate de U.N.C.T.A.D., realizează anual, prin astfel de procedee, cîștiguri de 35—45 miliarde dolari.

Într-un document recent al O.N.U., intitulat „The African Brain Drain" (Scurgerea de creiere din Africa), se arăta: Între 1960 și 1987 au părăsit continentul circa 70 de mii de africani cu studii superioare — cifră egală cu aproape 30 la sută din întreaga forță de muncă cu astfel de calificare existentă în zilele noastre în țările africane. Cei din țările anglofone sînt recrutați în Anglia, Statele Unite și Canada, în timp ce tinerii specialiști proveniți din țările francofone sînt atrași în Belgia și Franța. U.N.C.T.A.D. apreciază că „valoarea unui imigrant cu calificare superioară" reprezintă în jur de 184 000 dolari. Chiar și numai această cifră arată că pierderile Africii sînt imense.

Uganda, una din cele mai sărace țări de pe glob — continua raportul — a pierdut 50 la sută din personalul științific și tehnic. Potrivit datelor din 1985, în acel an în Franța, de exemplu, numărul medicilor și profesorilor proveniți din Guineea, Algeria, Madagascar și Benin era mai mare decît cifra cadrelor calificate existente în țările respective în domeniile menționate.

Referindu-se la aceeași problemă, ziarul „Egyptian Gazette" arăta că de multe ori specialiștii veniți din „lumea a treia" nu găsesc de lucru în țările capitaliste dezvoltate și sînt nevoiți să îngroașe rîndurile șomerilor cu studii superioare, oameni „de prisos", care așteaptă zilnic la cozile din fața birourilor de plasare.

DRAMELE „AZILURILOR DE NOAPTE", DRAMA CELOR FĂRĂ ADĂPOST

Trenurile de noapte ale metroului din New York pe linia Manhattan-Brooklyn prezintă o imagine deprimantă — scrie publicația newyorkeză **„CRISIS"**. În vagoane sînt puține locuri libere, deoarece mulți pasageri le folosesc drept locuri de culcuș, ocupîndu-le cu sacii și pachetele lor, în care și-au adunat întreg avutul. Alții se întind și încearcă să doarmă, în zgomotul roților și al ușilor, care se închid și se deschid. Acești pasageri de noapte (îndeosebi negri și mexicani) sînt în majoritatea lor bărbați între 20 și 40 de ani. Sînt, de asemenea, uimitor de multe femei în vîrstă. Aproape toți sînt neîngrijiți, îmbrăcați în zdrențe.

Acești oameni aparțin armatei în continuă creștere a celor fără locuință din America, care numără pînă la 3 milioane de oameni. Îi poți vedea și în parcuri, pe bănci sau în holurile unor blocuri și în alte refugii „temporare" — iar această armată crește cu 30 la sută pe an. Este vorba de o categorie deosebit de eterogenă de oropsiți. 70—80 de mii de locuitori din New York alcătuiesc cea mai mare concentrare de oameni lipsiți de locuință. Dar chiar și majoritatea dintre cei 25 000 de oameni care au reușit să-și găsească adăpost în aziluri de noapte sînt nevoiți să trăiască în construcții vechi și dărăpănate. Seara tîrziu, sosesc aici autobuze pline de oameni fără adăpost; în aziluri au loc scene care amintesc prin caracterul lor îngrozitor de pagini dramatice din opera lui Dickens. Într-un asemenea azil, pe paturi de metal, așezate unul lîngă altul, dorm de-a valma peste 1 000 de oameni. Dacă unul e mai slab, i se iau imediat hainele și tot ce posedă cît de cît mai valoros. „Una din cauzele principale ale acestei serioase probleme este micșorarea numărului de locuințe pentru americanii cu venituri reduse" — spune doctor Elmar Struning de la Universitatea Columbia.

Chicago este unul din orașele unde această tendință se manifestă cu deosebită putere. De exemplu, una din firmele cele mai mari a terminat recent de construit un complex de locuințe unde chiria cea mai mică este de 600 de dolari pe lună. Iar numărul locuințelor mai ieftine scade continuu.

Această situație, și așa critică, este agravată de reducerile bugetare severe, operate de administrație. Alocațiile în sprijinul construirii de locuințe ieftine au fost reduse în bugetul pe 1987 mai mult decît de 3 ori, în timp ce numărul locuințelor populare construite de stat s-a redus de la 25 000 la 5 000.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341, București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 00 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul: Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360